

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Baptistae Mantuani ... Parthenicum libri

Baptista <Mantuanus>

Argentinae, 28. 8. 1501

VD16 -S7317

Fratris Baptistæ Mantuani [...] Parthenices Primæ Liber Primus fœliciter
incipit

[urn:nbn:de:bsz:31-321582](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321582)

PARTHENICES .I. LI. .I. FOL. .I.

Fratriſ Baptiſtæ Mantuani Carmelite
Theologi ad Ludouicū Fuſcarariū
& Ioannē Baptiſtam Refrigeriū Ci-
ues Bononiēſes / Parthenices Pri-
mæ Liber Primus foeliciter incipit.

Anctā Paeſtinæ repetēs
exordia Nymphæ:
Difficiles ortus: & for-
midata profundo
Incrementa Ioui: mores:
Hymeneaq; feſta
Virginis: & ſacri referā
miracula partus:

Actaq; & acceptos mundi melioris honores:

IN PRIMAM PARTHENICEN BAP-
TISTE MANTVANI SEBAS-
TIANI MVRRHONIS IN-
TERPRAETATIO FOE-
LICITER EXOR-
DITVR.

Syriæ partes a Cilicia & Amano incipientes ponimus Coma Syria
genā: & eam quæ Seleucis Syriæ appellatur: poſtea Cœloſyri-
am & Phœniciā in ora ultimā: in mediterranea ponimus Iude-
am. Strabo auctor. Ptholemeus Iudeam Paeſtinā dicit vo-
cari. Appellat ergo Poeta noſter Paeſtinā Nympham Parthe-
nicen Mariā: expulerunt. n. Paeſtinos Iudei ex his ſedibus
ut litteræ ſacræ docent Moſe auctore. Syllius Iudeam Paeſti-
nam dicit. Hic fera gentis Bella Paeſtine primo delebit in quo
Primo Poeta proponit de qua re cantaturus eſt: ortum ſcz
intemeratę virginis Marię: quā Parthenicen appellat ob eius
excellenciā *ωσρρηρικη*. enī virgo dicitur: tū incrementa:
mores: nuptias quoq; Virginis & partiū: tum acta: & hono-
rem mundo allatū per Filiū Virginis. Hymeneus Bacchi Hymene
& Veneris filius dictus nuptiarū Deus: & ponitur pro ipſis
nuptijs in hoc loco, ut apud Virgilium in iij. Aeneid. Ledeam
A. ij.

Strabo
Ptholeme-
us
Moſes
Syllius

Hymene-
us

PARTHENICES

PRIMAE

Hermionen Lacedemoniosq; Hymeneos. & in vij. Turniq;
Hymeneis. Catullus ex Vrania Musa genitū dicit: cūq; Heli-
conis Musas; soli cultorem fingit. Collis o Heliconij cultor:
Vrania genus: Qui rapis tenerā ad virg; yginē o Himenee.
Sed neq; Pierij fontis neq; Phocidis undae

Catullus

Inuocacio

Nūc vada sunt tentanda mihi: maiore camena
Et maioris opus nunc est ope Numinis. Ergo
Tu mihi Diua faue cœlum cui militat omne:

Pieria
Olympus
Pimpla.
Libethrus

Pieria & Olympus & Pimpla & Libethrum quondā loca fu-
ere Thraciē: & mōtes quos nūc Macedones possident Quicq;
Musis Heliconā consecrarūt: Thraces fuerūt: Pieres autē vo-
cabantur: tenuerūt enī Boeciā: unde eisdem nominibus loca
consecrarunt. Quadere p fontē Pieriū Musas intelligit: p un-
das Phocidis fontes Musis consecratos. Strabo autōr. Vt se-
cundū fabulas. Pierus nouē Filiarū pater: quæ cū Musis cer-
tantes cantu victæ in picas mutarē sunt: Musæ nomen earū ad-
optarunt: unde & Pierides dicuntur. Fabula est apud Ouidiū
in quinto Methamor. Phocis regio Achaia oraculo Apol-
linis Delphici clarissima. Delphi .n. ciuitas Phocidis: Strabo
aut. Apollinis templū habet a Poetis cantatissimū. Poeta nos-
ter posteaq; proposuit Carminis materiem: procedit ad inuo-
cacionē. Solent autē Poetæ vel Apollinē vel Musas inuocare:
noster autem beatissimā Dei genitricem Mariam inuocat.

Ouidius

Phocis
Delphi

Strabo

Quam trepidant Erebi sedes: cui terra fretūq;
Vota precesq; ferunt: nostro tu sola labori
Sis præsens: operiq; tuo largita futuro
Præsidium: nostræ veniens illabere menti.
Tu licet a nostro spacijs ingentibus orbe
Disiungere: suos quantū polus eleuat ignes:
Non tamen humanos casus oblita: tuumq;
Nil pertesa genus: vigili mortalia cura
Suscipis: & lachrimæ tangūt tua pectora nræ:
Tu placidum terris sydus / quod liberat omnis
A pelagi feruore rates: quod luce benigna

Erebus

Erebus pars est inferorū: & sine aspiracione scribitur apud
Græcos Ἔρεβος: Dimensio totius spheræ cū ex utriq; p.

tibus eius ad extremā circūductionē virgulę deducitur: quę dimēſio Axis appellatur: huius autē cacumina qbus maxime ſphera nititur: Poli appellantur: quorū alter ad Aqlonē ſpectans Boreus: alter oppoſitus Notus eſt dictus. Hyginus. Notus.

Hyginus

Saturni Martiſq; graues eliminat iras.

Tu nobis Elice: nobis Cynofura: per altum
Te duce vela damus portus habitura ſecūdos.
Tu mare / tu ventos / tu ſydera cuncta / Deūq;
Conciliaſ: tu tuta ſalus: tu pacis origo.
Tu cōmune bonū: generis tu gloria noſtri:
Huc ades: & ceptos preſenti Numine curſus
Dirige: & infirmā rege p vada cerula puppim.

Saturnus Planeta frigidus eſt & ſiccus: vitę cōtrarius: naturę inimicus: in motu ſuo tardus. Mars calidus & ſiccus maliuolus motu ſuo mediocriſ. Helice & Cynofuram aliq Nymphas dicunt Iouis nutrices fuiſſe: & ob hoc beneficium in cęlo collocatas & utraq; Arctos eſſe nūcuparas: quas lati

Saturnus

Mais

Helice

Cynofura

Idem

ni Septentriones dixerunt. autor Hyginus. Ponitur autem Helice pro maiore Vrſa: qm Calisto Licaonis filia a Ioue cōpreſſa in urſam mutata fuit. Cynofura, p minore ponitur: eſt autē una de Iouis nutricibus quę & inter Curetas fuit qui Iouis fuerūt adminiſtri. Hygin. Lucanus in .ix. Teſignis Cynofura ſubit: tu ſicca profundo Mergi plauſtra putas.

Lucanus

Nna diu vanos ſecum plorauerat uſus

Narracio.

Connubij: ſterileq; thonū triftēq; Hymeneū:
Propterea duplicēſq; manus frontēq; ſupinam
Attollens: humili Superos ita voce precata eſt.
Numina / quę regitis cęlos quę voluitis aſtra:
Vos penes eſt genus omne boni: vos oīa rerę
Semina ſeruatis: gremiū telluris inane eſt
Et ſine fruge ſolum / niſi ſumat ab æthere vires
Siue per aſtroſq; curſus: radiosq; calentes:
Siue Dei ſolo qui temperat omnia nutu.
Venimus ad canos frigefcentemq; ſenectam:

Aij.

PARTHENICES PRIMAE

Et nostræ sine prole dies abiere iuventæ:

Longa infœlicis thalami conforcia sine

Claudimus infausto: vir pluribus exulat annis

☞ Conspectus hoim fugiens: domus orba mgro

Fluctuat / amisso ceu navis in æquore clauo.

Currimus in fatum: tacitisq; recedimus annis:

Mortuacq; ætatis pars est iam maxima nostræ:

pallida præteriti spacium mors occupat æui.

Quod superest expectat hians: iã plena meor; ^{ap. meor; est}

☞ Terra cadaveribus: consanguineosq; sepulchra

Vix capiunt: soli steriles seruamur in omne

Dedecus: & certe breuis est foelicior cui

Conditio. primo Deus indulgisse Parenti

Creditur: & fragili bene consuluisse senectæ

Cum vetuit primos iterum decerpere fructus:

Et fruges gustare quibus produceret annos.

Nam qd longa dies homini: nisi longa dolorũ

Colluuiis: longi paciencia carceris ætas

Anna diu vanos. Narracione aggreditur incipiens a sterilitate Annæ: que sterilitas in lege opprobrio dabatur. Orat ergo Deum oim res conditorẽ propagatorẽq; ut semen fecundet in senili ætate: ne vir exul tanto tẽpore lugeat sterilitatem. Dicit aut oĩ femini vires preberi siue p astro; varios cufus si ue solo nutu diuino: p hoc possibilitatẽ peticiõis ostẽdens. Moutum comiseraciõem ab exilio viri: a senectã: a morte consanguineos: a defectu heredum: tum a vicinitate mortis variã affectus seu perturbaciones quas Græci vocant πρῶσ mouens. Deinde a facilitate concludit id sæpius prestitũ alijs nã ita genitus est Isaac Ioseph: Samson: tum Annæq; filius Samuel qui Saulẽ primũ Irahelitar; Regẽ inunxit. Gen. ij,

Longior: est cursus vitæ labyrinthus: in ipsum

Ex utero ingredimur: p limina mortis abimus.

Iam capulo instamus: nec est q lumina claudat

Ossa ve componat tumulo : tepidisq; sepulchræ
 Fletibus irroret : nobiscum it tota sub umbras
 Progenies : nec erit nostris qui marmora signet
 Nominibus : deserta domus tabescet : & istas
 Longeui sudoris opes quas legimus ambo
 Pluribus obsequiis / heres ignotus habebit .
 Nobiscūq; cadent nostri monumenta laboris .
 Cernite cōmunes amborū Numina curas
 Et seruate genus : cernant se in stirpe Parentes :
 Et sua Natorum videant in vultibus ora .
 Sint qui nos facie referant gestuq; Nepotes .
 Progeniemq; suam nostro de nomine dicant .

Plinius

Labyrinthus structura p magna scripte subterranea viarū am
 bagibus adeo inflexa ut nō q intrasset idē exire possit. Pli. autor
 est quatuor p̄cipuos fuisse: primus i Aegypto secūdus i Creta:
 Ouidius. tercius in Lēno isula: quītus i Clusio Italię oppido. Creticus
 famosior est apud Poetas a Dedalo factus. Ouid. viij Met. Q̄
 uis Pli. dicat vix c. Aegiptij porcionē Dedalū fuisse assecutū.

Labyrin
 thus

Ouidius.

Sint q nos Proavos numerent : & stēmata lōgo
 Limite deducant : iterataq; nomina ponant .
 Pignora longeuæ concedite Numina Matri
 Quæ celebres ad vestra ferant altaria cultus .
 Pinguibus & priscum donis imitētur Abelem .
 Sæpius a vobis hoc exorasse precando /
 Antiquas est fama Nurus : & supplice voto /
 Collapsum genus atq; domos seruasse cadētes .
 Sic alacer Samson / sic & formosus Ioseph /
 Sic puer Isacus fatus est : & filius Annæ
 Qui primum liquido Regem perfudit oliuo .
 Talibus orabat Sterilis : gemituq; sonoro
 Crebra dabat longos inter suspiria planctus .

Stemma . Corona ornāmētum / stirps græce dicitur . Latini
 idem v̄bum accepere pro statu Maiorū q coronā aliqñ merui

Stēma

A iij.

PARTHENICES

PRIMAE

iffent/ in atrijs expressi cera vultus Auorꝝ singulis dispone-
bantur armarijs : & in Gentiliũ funeribns ducebatur . Eorꝝ au-
tẽ qui in bello coronã meruissent : hec sole lineis designaban-
tur : ut quasi pictæ viderẽtur ad aliorꝝ differenciã . Plinius Stẽ Plinius
mara lincis discurrebant ad imagines pictas .

Audiit Omnipotens : animũq; in vota precesq;
Flexit : & infuso caluerunt viscera foetu
Cepit & humanos paulatm sumere vultus
Semen : & in nostram sensim transire figuram
Vt cum vere nouo tepesacta rosaria multæ
Vestit frondis honor : primũ durefcit in orbem
Folliculus : barbæq; comã producit acutæ
Mox inflare sinus tunicalq; implere virentes
Incipit : & concreta diu sub cortice proles
Turget agens rimas tenues : & vertice summo
Purpureas ostendit opes : rubicundaq; labra
Postremo cum pulchra suos Aurora colores
Explicat & vitreũ glomerãt noua gramina florẽ
Panditur omne decus : valuisq; emissus aptis /
Flos hiat : & leto arridet venientibus ore .

Audiit omnipotens . Dicit semen coalescere in utero mater
no instar rosæ : imitaturq; Pliniũ dicentem . Rosa nascitur spi- Idem
na verius q; frutice . & subdit . germinat omnis primo inclu-
sa granato cortice : quo mox intumescente & in virides alabas-
tros fastigiato paulatim rubescens dehiscit : ac sese pandit in ca-
licis mediæ sui stantis complexa luteos apices .

Sic noua progenies utero congesta Parentis
Emersit : non tota simul sed singula certo
Discreuit formans opifex Deus ordine mēbra :
Cor prius : ex illo quoniã descendit in artus
Vitalis calor : a pleno ceu flumina fonte :
Illic prima domus vitæ : postrema per illud
Discedens terris animus vestigia ponit .
Tum Superꝝ Pater illius procul ire caducas ,

Iussit ab hospicio curas : habitacula dixit
 Spiritibus dulcemq; mihi seruate recessum.

Sic noua progenies . Applicatio cōparaciōis p ordinē mē
 broꝝ hominis quoꝝ singula suo ordinē generātur . Cor pri
 mū . Plinius . Cor animalibus ceteris in medio pectore est : ho
 ministrantū ifra leuā papillā turbīnato mucrone in priora emi
 nens . Piscibus solis ad os spectat . Hoc primū nascentibus for
 mari in utero tradunt . Deinde cerebꝝ sicut tardissime oculos
 Sed hos primū moueri cor nouissime . Hinc præcipuus calor
 palpitatur certe & quasi alterꝝ p̄cipue mouetur . Inter animalia
 p̄mollī firmoq; aptum membranę inuolucro munitū costarū
 & pectoris muro ut pariat præcipuū vitę causam & originē Pri
 ma domicilia intra se animo præbet : & sanguini sinuoso spe
 cū : & in magnis animalibus triplici in nullo non gemino ibi
 mens habitat . Plinius libro undecimo .

Mox cerebri cōcreta domus / que plena pudicis
 Creuit imaginibus : castoq; imbuta pudore
 Os roseum sine labe dedit : frontiq; decorem
 Sidereū : & lectos formæ cœlestis honores .
 Ambrosiaq; comas tinxit : mox ubere pectus
 Protulit : in teretes humeri fluxere lacertos :
 Ramosasq; manus : quas hac Pater imbuit arte /
 Ut solos fierent habiles pietatis ad usus .

Cerebrum omnia habent animalia quæ sanguinem : homo
 porcione maximā & humidissimam . Plinius libro . xi .

Plato tres animi partes dicit : Racionabilem id est mētis op
 timam porcionem . Hanc ait capitis arcē tenere . Irascenciā v̄o
 procul a racione / ad domiciliū cordis deductā esse : obsequi eā
 atq; respondere loco sapienciæ . Cupidinē atq; appetitus post
 remā porcionem infernas abdominis sedes obtinere : ut popi
 nas quasdā & latinas latebras diuerforia nequie atq; luxu
 riæ . Dicunt insuper Platonici tunc annūmeranti sanitatem ad
 esse vires & pulchritudinē / cū Racio totū regit parentq; inferio
 res duæ ptes : concordescq; inter se Iracundiā & Voluptas ni
 hil appetūt / nihil mouent quod inutile esse dixerit Racio : eius
 modi ad æqualitatē p̄tibus animę temperatis / corpus nulla p̄
 turbacione frangitur . Alioquin iuchit egritudinē iualenciāq;
 A iij :

Plinius

Plato

Tres ani
mipres

PARTHENICES

PRIMAE

& feditatē / cum incōposite & inæquales inter se erūt : cū irascenciā & consiliū subegerit sibiq; subiecerit cupiditas ipsa : aut cū dominā illā regināq; Racionē / licet obsequētē & placata cupidine / ira flagrantior vicerit . L. Apuleius autor in libro de dogmate Platonis . Elegāntissimus Poeta n̄r has ptes cū corporis tū animi in beatissima Virgine or dinatas diuino munere & gracia ostendit .

Apuleius

Hęc sunt membra quibus diuinę mentis imago
Cernitur humanis animis impressa : quibusq;
Omne opus æthereo dignū tentamus Olympo
Inferiora magis pecudum seruare videntur
Naturā moresq; feros : tamen omnia semper
Officijs habuit sanctis accomoda Virgo.
Non tam multiplici Diuorū munere / non tot
Delictijs : non tam grato Pandora decore
Claruit Ascrei cantu celebrata Poetæ .

Hęc sunt membra . Cerebrę & cor qbus animus p̄sident quę ex Deo suscepimus : ille regit dicitis aīos & pectora mulcet Virg

Virgilis.

Theſbie.
Hesiodus
Ascreus .

in iij. Theſbie oppidū Boecię Heliconi p̄ximū . In Theſbijs itē est Ascrea iuxta Heliconis ptē . Hęc Hesiodi Poetæ Patria est unde Ascreus dicitur . Virg . Hos tibi dant calamos en accipe Musę Ascreo q̄s ante seni qbus ille solebit Cantādo rigidos deducere mōtib; ornos . Hic scribit pudorē & iusticiā i cœlū fugisse etate gnea . Iuue . Paulatī deīde ad Supos Ascrea recessit Hac comite / atq; duę piter ad cœlū fugere sorores . Pandora ab Hesiodo describitur a vulcano facta : cui oēs Dij sua munera p̄stiterūt : unde ei nomē . nā π̄σ̄σ̄ omne δ̄σ̄σ̄σ̄ donū dicitur Facta autē fuit mādato Iouis in odiū Promethei humaniq; generis . Hesio . Quādoquidē dederat sua mūera q̄sq; Deorū Mercurius merito Pandorā noīe dixit . Eius meminit & Hyg . Reſp̄ Pandorā libido / q̄ venustati plerūq; cōiūcta est designat Sic ope cœlesti : q̄uis humana negabat

Idem

Iuuenalis

Hesiodus
Hygini.

Materni soboles iniēt tentoria ventris .
13 Omne quod excellens opus & sublime futurū /
Difficiles ortus habet incrementaq; tarda .

Sic ope cœlesti . Soboles iniēt tentoria materni ventris diuina ope non humana : qua negabatur proles .

Siciunco nemus Alcyde / sic tardior exit
 Populeis abies ramis : sic abiete pinus
 Segnior / & pruno longe viuacior ilex :

Diodor.

Alcydes Hercules ab Alceo auro Amphitritonis patre. Dio. Alcydes.
 dicit Herculi nato Iunonē duos imisisse Dracones ad p̄cendū
 puer: quos ille utraq; manu apprehensos strangulauit vñ illū
 Argiui qm̄ Iunonis opa gl̄iam esset adeptus cū antea Alceus
 vocaretur Heracleū dixere ἥρα enī Iuno dicitur. Nemus Al

Plinius

cyde .i. populeū : populus enī arbor est Hercul. Plinius li.
 xvi. dicit in Europa esse genera sex cognatas arbor: q̄ resinā
 ferunt Pinus : Pinaster : Picea : Abies : Larix : sextū genus Te
 da pprie dicta. Omnia ꝑo ꝑpetuo virent : nec facile discernū
 tur in fronde ecīa a peritis : tanta nataliū mixtura est . Oīa autē
 hęc genera accensa fuligine imodica carbonē repente expuunt
 cū erupcionis crepitu / eiaculanturq; longe : excepta Larice : q̄
 nec ardet nec carbonē efficit nec alio modo ignis vi cōsumitur
 q̄ lapidis . Ilex arbor glandifera : & sunt eius duo genera Ilex
 Ex hijs in Italia foliō nō multū ab oleis distāt : Milaces a q̄bul
 dam Græcis dictæ in prouincijs Aq̄foliæ . Ilcis glans utrius
 q; breuior & gracilior . Quā Homerus Aculon appellat : eoq;
 nomine aglande distinguitur Plinius autor .

Idem

Et robusta larix igne impenetrabile lignum .
 Nam magis opprimitur partu natura potenti
 Plusq; operē ipendit : grandi ceu pondere ꝑssa
 Plaustra gemūt magis : & magno sub vomere ;
 Sudat : & obluētās vires labor haurit onustas .
 Sic opus in lōgū differt finiq; resistit . taurus
 Ast ubi naturæ Diuum superaddita virtus
 Adiuuat / ut remis leuibus fugit actus & aura
 Sic leuis ad metā prono patet orbita cursu .

Plinius

Prunorū genera xv . libro Plinius undecim describit . Di
 cit ergo Poeta noster naturā opprimi : potenciora forcioraq; genera
 pariendo / plus operis impendendo robustis arboribus q̄ fra
 gilibus . veluti taurus pressus graui pondere plaustrī magis su
 dat reluctaturq; : & labor vires onustas exhaurit . Sic natura
 opus in longū differt & tum resistit fini id est corrupciōi . Ast
 Sed virtus diuina supaddita naturæ ; adiuuat veluti remus lē

PARTHENICVS

PRIMAE

Meta

bo id est nauiculæ / cū aura . i. vento agitur lembus & remo : & lenis orbita patet prono cursu ad metam . i. ad finem . Meta proprie locus in fine Cīrci ubi aurigæ currus flectere solebant Papinius . Flectere si posset circum cōpendia metæ . Virg . in quinto . Hic viridē Aeneas frondentē ex ilice metam Constitu it signū nautis Pater : unde reuertī Scīrent : & longos ubi cū cum flectere cursus . & ponitur trās latiue p omni termino .

Papinius.
Virgilius

Sed quia longeuam fecit discordia litem /
Assimilemque iugis loribus / quæ Gordius olim
Nexuit : atque Iouis Phrygiæ suspendit ad aram .

Sed quia . Poeta noster volens ostendere beatissimā virgīnem Mariā nequaquam subiectā ullo tēpore originali culpæ : dicit se soluturæ discordiā quæ inter Theologiæ p̄fessores super ea re p̄titur : & primo ostendit ortū originalis culpæ p̄p̄t Protoplastorū trāsgressum hūano generi irrep̄sisse : ut mortē ipsam & reliqua mala . Profitetur autē ab inicio huius discordiæ opiniones similes fore Gordio nodo & Cretensi Labyrintho quæ Dedalus fabricauit . Gordius Mide pater Phrygiæ Rex / plaustrū ex corni libro in eum Ioui suspendit : de quo ex barbaris passim creditus sermo manarat : quicquid eius nexū soluisset illi orbis terrarū iperitū fata portendere . Erant autē nexū cęca capita obliquis spiris inter se obuoluta . Alexāder magnus domita Phrygiā Gordiū venit : & cū nodū soluere nequirit : gladio cecidit . Quo ita cęso / inuita apparere nodi capita . Aristobolus autē facillime ipsos soluisset nodos ait : depro siquidem clauo quod temoni iugū annectitur mox iugū subduxisset . Dicit igitur Baptista ne quia discordia fecit longeuā litē similem loribus iugis quæ Gordius nexuit in plaustro : quod suspendit ad aram Phrygiæ Iouis . Autor Plutarchus . Prope Sangariū olim fuerūt antiqua Phrygiū domicilia : ut Mide & prius Gordij : & aliorū quorundā quæ nunc urbiū vestigia non seruant sed in vicis redacta sunt paulo maiores alijs sicut Gordiū & Gorbeus . Strabo .

Gordius.
Midas.

Plutarchus

Strabo

Dedaleæque domus errori Pasiphaeo .

Conceptus ne sacer fuerit : vel sorde paterna

Illitus : antiqui referam certaminis orsum :

Et sobolis nostræ infelix repetetur origo .

Cū Pater humētes redigens in corpora glebas /

Vitalem humanos auram spiraret in artus :
 Ut noua Progenies pugnā tuta iret in omnem:
 Ultra animi claras dotes / & corporis arma
 Iusticiam coeleste decus superaddidit : unde
 Et fati rigidas leges : & funera posset
 Vincere : & ambrosia vesci : summoq; potiri
 Aetheris hospicio : Superūq; assuescere mensis.
 Sed postq; veritas fruges & noxia mala
 Vipereis decepta dolis admouit ad ora

Dedaletq; domus . Labyrinthi error Pasiphaeus a Pasiphae
 quarnor syllabarū absq; diphthongo scribi debet : Græci enim
 πασίφαια dicūt: uxor Minois / quæ ut fabulæ dicūt Jex thau
 ro peperit Minothaurū : qui Labyrintho inclusus Athenien.
 liberos q; tributū Minoi dabatur ob occisū / ab Athenien. An
 droea filiū dæuorabat . tandē a Theseo Egei filio interceptus
 auxilio Ariadnes Minois pasiphae q; filia. Diodorus autor .

Pasiphae

Minothas
urus

Diodor.

Conceptus nefacer fuerit . i. sine originali vel cū labe eiusdē
 repetā originis orsum . Quom Pater &c. Deus hominem
 innocentē creauit traditis sibi animi dotibus & arma corporis .
 nū supaddidit iusticiā quam Theologi originalē dicunt : quā
 Protoplasti perdididerunt per esum pomi vetici . Quare Astrea
 id est iusticia originalis debita / ptesa terras redijt ad celos : trā
 fultumq; est virus in genus humanū . Vnde dicit Poeta noster
 Iusticia nudi discant ludare famēq; . Est enim originale pecca
 tum carencia iusticiæ originalis debitæ.

Originale
peccatū.

Mox Astrea domos hominū pertesa : rediuit
 In regnum sublime Patris . miratus Olympi
 Tam celerem reditū Dñs : quare inqt ad arces
 Sidereas mi Nata volas terramq; relinquis ?
 Illa . Pater fallax hominem delu sit imago
 Dixit & a rectis ægressa rebellibus adsum.

Aratus
Hesiodus
Hygini.

Astrea Astrei Titani filij filia ex Aurora : quam ob equitaitē Astrea.
 tem summam Iusticiam appellatam Aratus dicit . Hesiodus d.
 cit illam Iouis & Themedos filiam . Nonnulli Icarij filiā dix
 erunt . Erigonem fuisse autem perhibetur ætate aurea . ut Hy
 ginus testatur .

Astrea
Astreus

PARTHENICVS

PRIMAE

Mox Astrea .i. iusticia ptesa domos hoim .i. terras rediuit
in regnū sublimē patris : miratus Olympi .i. celi Dominus tā
celerē reditū &c. illa : Pater fallax imago delusit hominem .

Tū Genitor meditans refecare piacula tantæ
Fraudis / ait . Careant posthac custodibus istis .
Blanda Patris segnes facit indulgētia Natos .
Iusticia nudī discant sudare : famemq;
Et diuturna pati ieiunia : frigus & imbres :
Seruicium : & fati fortē experiantur amaram .

Tum Genitor . Dicit propter huiusce inobediētia Deum
imisse labores / famē / ieiunia / frigora & imbres : tum reliqua
mala pro piaculo tanti delicti transgressionisq; .

Vexati sapient iocunda : & amabilis æstas
Post brumā & Ianos steriles gelidosq; decēbres
Dulcior est : quę sint tranquillæ comoda pacis
Ferre bella docent . Homini labor utile semper
Calcar erit : segni pigros rubigine sensus
Ocia corrodunt : sopitaq; pectora torpor
Noxius obliquat : ferrum si transit in usus
Assiduos splendore micat : vultuq; nitenti
Audet ad argenti decus aspirare superbum :
At si longa quies ierit fuscatur : & atram
Vertitur in scabiem : celeriq; absimitur usu .

Vexati sapient iocunda . Nam post mala iucundiora sunt q̄
nobis eueniūt bona . Labor utile calcar erit . Ocia corrodūt
pigros segni rubigine sensus . & noxius torpor id est pigricies
seu legnicies . obliquat : curua facit : sopita / somnolenta pec
tora . Ut ferrum rubigine inficitur si quieuerit : quod si in us
um transferit accedere videtur ad argenti nitorem . Scabies
asperitas & prurigo cutis : sic ferri vel alterius rei est veluti sca
bies prurigo . Est etiam rubigo morbus segetum : Vnde fel
ta rubigalia descendunt . Autor Varro .

Scabies.

Rubigo

Varro.

Inter multa hominum fata infelicia / damno
Non erit hoc minimo : tristem sperata / superbum

Iam præfens / amiffa facit fortuna dolentem.

Inter multa infortunia fata etiam magno damno est homini :
 quæ sperata fortuna : id est dum speramus : facit tristem : id est spe
 rantem quia sperat se eo quo caret fructus : quod dum præfens
 adeptus scilicet facit superbum id est elatum gaudentemque : amif
 sum vero dolore afficit. Ideo amiffa fortuna facit dolentem.

§ Murrho Sebastianus Murrho autor.

Hæc Pater : & mortem mox implacabile monstrum
 Hactenus obuincta / textis adamante cathenis
 Carcere disclusit : cæcoque emisit ab antro.

Hæc Pater : & mortem &c. Disclusit / referauit cathenas quibus
 mors uincta fuit : textis adamante. Adamas gemma est duris- Adamas
 sima : cuius duricies solo hircino sanguine superatur. autore
 Plinio Solinoque. Vnde fortiora vincula Poetæ ex adamante
 constare dicunt.

Plinius
 Solinus

Cui terris regna ampla dedit : pelagique per undas
 Atque per aërios tractus rarosque per ignes

Syllius

Cui terris regna. Mors omnia ad inferos agit. Syllius Huc
 quicquid terræ quicquid freta : & igneus æther Nutriuit primo
 mundi genitalibus ab quo Mars communis agit descendunt cūc
 ta capitque Campus iners quantum interijt : restaque futurum.

Quos Phœbi germana sinu complectitur amplo
 Et quedam Scythicis calybum durata caminis
 Tela dedit : quedam Lerno infecta veneno.

Quos Phœbi germana. id est Luna soror Phœbi. hoc est
 quicquid infra globum Lunæ continetur morti obnoxium est :
 quæ autem supra Lunam immortalia sunt. Platonis sententia est.

Plato

Et quedam Scythicis. Dedit insuper tela calybum morti dura
 ta Scythicis caminis alia infecta Lerno veneno Hydræ. Ler- Lerna
 na & Argiui & Mycenæ lacus est in qua Hydræ constituisse scrip
 tores tradunt. Strabo. In hac palude Hercules Hydræ interfe
 cit : ex cuius corpore centum prodibant serpentum capite ceruicæ
 ces : quas singulis celsis duæ renascebantur : ob eamque rem mi
 nime uinci videbatur posse : cum pars amputata validior red
 deretur. Hanc difficultatem arte superans : Iolaum monuit ut euesti
 gio id est statim incisam ceruicem face lignea / ne efflueret sanguis /
 inureret. Hoc pacto superata belua sagittas suas eius sanguine
 tinxit : quo illatum vulnus mortiferum redderetur. Diodorus au- Diodorus

Strabo

PARTHENICVS

PRIMAE

Mox Astrea .i. iusticia ptesa domos hoim .i. terras rediuit
in regnū sublimē patris : miratus Olympi .i. celi Dominus tā
celerē reditū &c. illa : Pater fallax imago delusit hominem .

Tū Genitor meditans refecare piacula tantæ
Fraudis / ait. Careant posthac custodibus istis .
Blanda Patræ segnes facit indulgentia Natos .
Iusticia nudi discant sudare : famemq;
Et diuturna pati ieiunia : frigus & imbres :
Seruicium : & fati sortē experiantur amaram .

Tum Genitor . Dicit propter huiusce inobedienciā Deum
imississe labores / famē / ieiunia / frigora & imbres : tum reliqua
mala pro piaculo tanti delicti transgressionisq; .

Vexati sapient iocunda : & amabilis æstas
Post brumā & lanos steriles gelidosq; decēbres
Dulcior est : quæ sint tranquillæ comoda pacis
Ferre bella docent . Homini labor utile semper
Calcar erit : segni pigros rubigine sensus
Ocia corrodunt : sopitaq; pectora torpor
Noxius obliquat : ferrum si transit in usus
Assiduos splendore micat : vultuq; nitenti
Audet ad argenti decus aspirare superbum :
At si longa quies ierit fuscatur : & atram
Vertitur in scabiem : celeriq; absumitur usu .

Vexati sapient iocunda . Nam post mala iucundiora sunt q̄
nobis eueniūt bona . Labor utile calcar erit . Ocia corrodūt
pigros segni rubigine sensus . & noxius torpor id est pigricies
seu legnicies . obliquat : curua facit : sopita / somnolenta pec-
tora . Vt ferrum rubigine inficitur si quieuerit : quod si in uf-
um transferit accedere videtur ad argenti nitorem . Scabies
asperitas & prurigo cutis : sic ferri vel alterius rei est veluti sca-
bia rubigalia descendunt . Autor Varro .

Scabies.

Rubigo

Varro.

Inter multa hominum fata infelicia / damno
Non erit hoc minimo : tristē sperata / supbum

lam præsens / amissa facit fortuna dolentem.

Inter multa infortunata fata etiam magno damno est homini :
 quæ sperata fortuna : id est dum speramus : facit tristem : id est spe
 rantem quia sperat se eo quo caret fructus : quod dum præsens
 adeptum scilicet facit superbum id est elatum gaudent enim : amif
 sum vero dolore afficit . Ideo amissa fortuna facit dolentem .

§ Murrho Sebastianus Murrho autor .

Hæc Pater : & mortem mox implacabile monstrum
 Hactenus obuinctam / textis adamante cathenis
 Carcere disclusit : cæcoque emisit ab antro .

Hæc Pater : & mortem &c . Disclusit / referauit cathenas quibus
 mors uincta fuit : textis adamante . Adamas gemma est duris
 sima : cuius durities solo hircino sanguine superatur . autore
 Plinio Solinoque . Vnde fortiora vincula Poetæ ex adamante
 constare dicunt .

Plinius
 Solinus

Cui terris regna ampla dedit : pelagicæque per undas
 Atque per aërios tractus rarosque per ignes

Syllius

Cui terris regna . Mors omnia ad inferos agit . Syllius Huc
 quicquid terræ quicquid freta : & igneus æther Nutriuit primo
 mundi genitalibus ab quo Mars communis agit descendunt cū
 ta capiteque Campus iners quantum interit : restatque futurum .

Quos Phœbi germana sinu complectitur amplo
 Et quædam Scythicis calybum durata caminis
 Tela dedit : quædam Lernæo infecta veneno .

Quos Phœbi germana . id est Luna soror Phœbi . hoc est
 quicquid infra globum Lunæ continetur morti obnoxium est :
 quæ autem supra Lunam immortalia sunt . Platonis sententia est .

Plato

Et quædam Scythicis . Dedit insuper tela calybum morti dura
 ta Scythicis caminis alia infecta Lernæo veneno Hydræ . Ler
 na & Argiui & Mycenæ lacus est in qua Hydræ constituisse scrip
 tores tradunt . Strabo . In hac palude Hercules Hydræ interse
 cit : ex cuius corpore centum prodibant serpentum capite cerui
 ces : quæ singulis celsis duæ renascebantur : ob eam rem mi
 nime uinci videbatur posse : cum pars amputata validior red
 deretur . Hanc difficultatem arte superans : Iolaum monuit ut euesti
 gio id est statim incisam ceruicem face lignea / ne efflueret sanguis /
 inureret . Hoc pacto superata belua sagittas suas eius sanguine
 tinxit : quo illatum vulnus mortiferum redderetur . Diodorus au

Strabo

Lerna

Diodorus

PARTHENICVS

PRIMAE

tor. Scythę populi sunt Europę vicini Sarmatis Bastarnif
q; . Sunt & alij in Asia . autor Ptholomeus .

Nec satis hæc ; aliud telum letalius addit :
Nam gladij rostrum : caudam trigonis aquosi
Qua quondam magno fatū intentauit Vlyssi
Telegonus : Circes ufus fatalibus armis :
Præfixit iaculis : Stygiaq; extinxit in unda .

Ptholomeus

Trigon

Telegonus

Circe

Aeetes.

Nec satis hæc . tela . aliud letalius addit id est magis morti
ferū : nā rostrum gladij id est caudā scz Trigonis aquosi : id ē
fluuiatilis præfixit iaculis : Stygiaq; extinxit in unda id est in
fernali aqua Stygis : qua cauda Telegonus Circes filius inten
tauit fatum/mortē/magno Vlyssi/patri suo ufus scilicet Te
legonus fatalibus armis . Trigon piscis est : quā nostri Pafsi
nacam dicunt . Inter venenata marina nihil execrabilius q̄ ra
dius super caudam eminens Trigonis . arboris radici infixus
necat : arma ut telum pforata & ferri & veneni malo . Tele
gonus Vliffes filius ex Circe Solis filia : is Patrem interfecit
habens spinam Trigonis p̄fixā telo . Homerus de morte Vlif
fis nihil dicit : sed eum solum ad Patriā reducit . De morte ni
hil certi habetur/quāq; nostri tradant eum a filio interemptū
ut diximus . q̄uis alij a Telemacho eū occisum dicant cū turpi
tudine domestica offensus ad Circe rediisset . de Telo Ouid .
in Ibin . Ossibus inq; tuis teli genus hereat illud Traditur Ica
riquo cecidisse Gener . Circe nostri Solis filiā dicunt . Di
odorus autē dicit Solē duos p̄creasse pueros Aeetā & Perfen
Aeetas in Colcha regnauit/in Taurica Perfes : crudeles ambo
efferiq; . E Perfe Hecate orta est/supans audacia imanitateq; pa
trem : hoīes pro feris sagittis appetens : sumō studio ad vene
na conficienda impensō . Primū patrē veneno sustulit : deinde
regno assumpto tēplū statuit Diane : cui nauigantes hospites
sacrificabat . Post hæc nupsit Aeetæ genuitq; liberos tres Cir
cen Medeā & Aegialeū . Circe ad oīs generis venenoz curā
sa/ multaz herbarū radīcūq; varias vires mirabileq; repperit .
Hęc Sarmataz Regi (quos qdam Scythas dicūt) cū nupsisset
primū veneno viz abstulit : deinde regno capto mltā vī subdi
tos vexauit : ob q̄s res regno expullā/migravit ī Italiā . ī q̄ eo
p̄montorio qd nūc Circeū appellatur defecit . Qui eam Ocea
ni insulā habitasse dicūt decipiūtur Homeri Carmine : q̄ Tyr
e . i . i . mare Oceanum appellat . Strabo Circeum copiolis ra

Plinius

Ouidius

Diodorus

Strabo

dicibus abundare dicit. Styx palus inferni: Phlegethon fluuius aquas ignitas habet: Cocytus fluuius ex styge palude nascitur. Acheron pariter fluuius infernalis. Syllius in xiiij singulos describit. Vrit ripas Seus aquas Phlegeton: pte alia torrens Cocytos sanguinis atri porticibus furit: At magnis semper Diuis/Regiq; Deor; Iurari dignata palus picis horrida riuo/Fumifera voluit Styx inter sulphura limū. Tristior his Acheron/sanie crassoq; veneno Actuar. Styx item aqua petre Nonacrine Arcadie: venenosa adeo ut sola mulæ ungula cōtineri possit. Hoc veneno Alexand; sublatū ferūt Aristoteleq; phm necis cōsciū fuisse: scribit Plutar. Pli. Pausoniasq;.

Syllius

Plinius
Plurarch
Pausonias

Plinius

Mox iecur exemit monstro: præcordia bile
Cerulea infecit: celeresq; innexuit alas.

Mox iecur exemit monstro. id est morti. Iecur Plinio autem Iecur tore caput est extor; . Vnde cū iecur non apparebat/portendebat vñ Ducis vñ exercitus mortē. Alludit Poeta nosfer ad hoc ut nullū boni signū in morte ostēdat: sed omnia crudelia portentosaq; . Bilis latine/græce colera dicitur: & est rubea & nigra. Præcordia bile infecit. Cerulea. i. ferruginea. celeresq; innexuit alas. Velox etenim mors est.

Hęc fuga iusticiæ nostris mala cuncta diebus
Intulit: hæc abiens nobis monimenta reliquit:
Quæ Patres ab Auis & Nati a Patribus omnes
In seriem mittunt per sæcula longa Nepotū.
Hoc viciū prima veniens ab origine/sumpsit
Fomitis & duri nomen crudele Tyranni.
Nam sceles; accendit flāmas: & colla superbis
Imperijs humana premit: Cocytidas undas
Lethæosq; amnes spargit: Stygiumq; venenū.
Hos Super; facit immeros: curasq; nocentes
Ingerit: his animos audacibus incitat ausis:
His Phlegethontes iras inspirat: olentem
Cyprigenam fraudū matrē: cui cuncta veneni
Nota ministeria & Phœbeę carmina Circes
Semp habet comitē: primę hæc discrimina culpe

PARTHENICES PRIMAE

Propterea magnū dixere Promethea : Vates
 Dum studet æthereis furari e nubibus ignem /
 In nostras traxisse domos morbumq; necemq; .

Hæc fuga mortem intulit & cuncta mala : quæ Patres ab
 Auis & Nati filij a Patribus mittunt in seriẽ Nepotum . Hoc vi
 cium fomitis duri : & nom en crudele Tyranni sumpsit veniẽs
 a prima origine . Superbia Tyrannor; ab hoc fomite venit p
 mens superbis imperijs hominũ colla . Hinc contemptus Su
 peror; . incitatq; animũ audacibus ausis . tũ iras / tum Venerẽ
 idest Luxuriam quæ Tyrannos comitatur . Venus ex spu
 ma maris & Coeli pudendis abscis a Saturno pcreata / primo i
 concha ad litrus Cypri insule delata : præcipue in ea insula cul
 ta fuit q̄aris & i Eryce Siciliẽ & i Cythera & Syria frequẽsho
 nores habuerit . Cic . scribit quatuor Veneres ex quibus illa se
 cūda ẽ . Dicit Poeta Venerẽ fraudũ matrẽ & veneficã cui nota
 cuncta venena : & carmina Phœbeq; Circes idest Solis filiẽ .
 Prometheus Iapeti filius / ignẽ furto sublatũ hoibus tradidit
 unde Dij irati (secundum fabulas) morbos febresq; homini
 bus imiserunt . ut canit Hesiodus per Pandoram .

Venus

Eryx
 Cythera

Prometh
 eu;

Hesiodus

His igitur ne membra malis obnoxia sanctæ
 Parthenices essent ista Pater obstitit arte.
 Ante tener sacra foetus q̄ viueret aluo
 Conceptus ne prima novos exordia pullis
 Induerent maculis : mens ne sincera nitensq;
 Cõmunem imbiberet labem : ne pigra liquore
 pectora Lethæo fierent : quæ lactea magno
 Pabula & amplexus fuerant latura Tonanti :
 Semine confusas sordes & virus inustum
 Diffecuit : felici anima mox imbuit artus.

His igitur . Pater anteq; foetus viueret in aluo materno / ne
 mens cõmunem imbiberet labem : ne pectora fierent nigra . i .
 polluta . quæ erant prebitura pabula verbo diuino : ipse disse
 cuit sordes & virus inustum id est venenũ originalis culpæ q̄
 dissecto statim infundit animã felicibus mēbris culpa vacatibus
 Sunt tamen audentes contra sentire : nec illos
 Incusamus ; habent quo se tueantur ; & olim

Ista hominū cōmunis erat sententiā : verum
 iam senio exanguis frigans sua robora sensim
 perdit : et amissa iam maiestate recedit
 Sponte sua : ceditq; nouo Latonia Phœbo .
 At quomiam sacrę legis de fontibus hausta
 Creditur : ex omni nondū est explosa theatro :
 Iudicio nec dum sancti damnata senatus
 Qui vaticani Romana palacia saxi /
 Et piscosa regunt sulcantem cerula puppim /

Sunt tamē audentes . Tangit mltos ex Christianis Docto
 ribus cōtraria sentire & olim sensisse : sed sensim .i. paulatī vi
 res pdidit : & iam cedit Latonia .i. Luna Phœbo .i. Soli . Attū
 quia ex fontibus legis testimonia habet / nōdū est explosa iu
 dicio sancti senatus : q; regit vaticani palacia saxi .i. ædis S. Pe
 tri quę i vaticano est . Vaticanus collis appellatus est : q; eo
 potitus sit pp̄s Romanus Vatū rīso expulsis Ethruscis . Fcst.

Vaticāus

Sed prior ut nobis æquum sentire videtur
 Dignior est : et grata magis Nato atq; Parenti :
 Nam legi assurgens Marię decus addit : opusq;
 Materna dignum attribuit pietate Tonanti .
 Addeq; et multis fert adiumenta : fidemq;
 Roborat infirmam : nam nec venisse sub aluū
 Sorde laborantem tali sublimia cęli
 Numina non nulli ingenio prestante putarūt .
 Relligio maior : pietas animosior istam
 Consumata fides legumq; pericia fecit .
 Altera verborum textum et fastigia tantum
 Summa videns / abstrusa Dei misteria nescit .
 Quod si siderei tanto splendoris honore
 Fulget : ut æterno qui temperat ordine mundū
 Gestarit gremio : lactauerit ubere : dulci
 Strixerit amplexu : sūmoq; vocauerit olympos
 Bi.

PARTHENICES

PRIMAE

Quare illā in nostras opus est detrudere sordes :
 Et turpi incestare luto : mortalibus equas
 Cui Pater ethereas mentes subiecit et astra :
 Scrutandum potius si quæ præconia iungas
 Eius ad inuentas per plurima sæcula laudes .
 Nulli adeo viuax animi solercia nulli
 Tam felix aderit florentis gloria lingue /
 Vt Mariæ possit Laudes equare loquendo .
 Quæ data sunt illi / nuncq̃ mortalibus ullis
 Antea concessit : nec post concedet Olympus
 Quāuis Creta Ioui Corybancia cymbala pulset
 Festaq̃ Tyrsifero celebrarit Græcia Patri .

Sed prior ut Primā sententiā digniorē ostendit / dignitati
 beatissimæ Virginis plus conuenientē : Patri cum Filio magis
 gratā : multisq̃ argumentis probat : tū cōcludit nemini adeo
 viuacē solercia adesse ut digne Mariā laudare possit . Quāuis
 Creta Ioui Choribancia cymbala pulset . Hunc sanctum diuæ
 Parthenices Cōceptū Iacobus Vuipfelingus Sletstatinus Ele-
 giaco carmine / cui de triplici Mariæ candore nomē titulūq̃ de-
 dit typis scholasticis Theologorūq̃ p̃claris sententijs ac tribus
 miracul nō minus pulchre q̃ luculēt p̃ ceteris explicuit . Satur-
 nus frater Atlantis p̃cipua impietate auariciæq̃ p̃ditus / uxore
 cepit Rheā sororē : ex qua ortus Iupiter / Olympus postea vo-
 catus . Fuit alter Iupiter Cœli frater q̃ in Creta insula regnavit
 multo gl̃ia inferior posteriori : hic . n̄ ipauit orbi : superior Cre-
 tē tū . Solent Poetæ uni attribuere q̃d singuli gesserunt . Satur-
 nus filius mox Genitos deuorare solitus : Rheā Ioue genito la-
 pidē Saturno deuorandū tradidit : Iouē ablegauit : ad quā rē
 adiutores Curetas assūpsit : illi cū tympanis taliq̃ strepitu armiso
 nātiq̃ chorea tumultuātes deā curiose circūstetere sūt saturnus
 attonitus auullū ignoraret Infantē . Sūt autē & hii Corybātes
 q̃ in matris Deorū sacrificijs saltantes casti & pueri sunt assūpti
 Ideo autē Corybantes appellari : quia in saltādū capita iactent
 q̃d coribin dicitur . Hinc q̃ capita saltādō iactāt & Numine as-
 pirantur & furijs agitātur . Corybantiare dicimus Κορυβαν-
 τισμός est insanio : caput iacto . Tympana & cymbala sunt
 Corybantiū tubæ , Tympanū maius maiore sonum cymbalo

Saturnus
Atlas

Rhea

Chorybātes
Chorybātiare

Timpanū
Cymbalū

Iacobus
Vuimfeli

Diador .

Catullus. facit Catullus. Vbi Cymbalum sonat nox ubi Tympana re-
 strabo boant. superiora Strabo. Bacchus qui & Dionysius in cho-
 reis & mulier; thialis summa in voluptate & ludo enutritus sce-
 minar; exercitu quas Thyrsis armauit orbē circuit. Eos qui
 pie iusteq; viuerēt sacra misteriaq; docens. Festos p̄terea ubiq;
 dies publice choros agi & musicā exerceri artē instituit. Diod-
 orus autor. Ideo Tyrsiferū Patrē dixit. Est autē Thyrsus hasta
 pampinis seu hederis iuoluta mucrone tecto: unde tanquam
 imbelles spernebantur Bacchide.

Bacchus.
 Dionysius

Diodor.!

Quot miseros pelagi nautas subtraxit ab undis?
 Cum iam precipites fluctus Aquilonis et Austri
 Viribus aduersis cęlo equarentur: et ipsa
 Transra per effusi certissima fata tulissent,
 Quot traiecta graui seruauit pectora telo?
 Pectora: Pconias que non valere per artes
 Restitui: nec opis nostrę poscencia quicq;
 Quotq; eciam tetro squalentes carcere fractis
 Ocius obijcibus manicisq; resoluit ahenis?
 Quot famis exhaustos macie vix egra trahentes
 Membra: datis celo dapibus: miserata reduxit.
 Robur in antiquū, viresq; refudit in artus?
 Nec minus ingenti viciorum mole sepultos
 Infixosq; luto / et toto tellure iacentes /
 Corpore diuini lustrauit Numinis aura.
 Propterea totum surgencia templa per orbem /
 Illius immensam laudem: regniq; perennis
 Perpetuos falces: et sine carencia iura
 In nostūq; genus summum testantur amorem,
 Ipsa est aduersis commune in rebus Asylum:
 Ante preces eciam nec dum obsecrata fauorem
 Donat: et ad miseros maternas explicat ulnas.

Quot miseros pelagi. Ostendit auxilia pręstata hominibus
 p̄ beatissimā gloriosissimāq; v̄ginē Mariā nauigantibus / vult
 neratis vincularis tum fame cōsumptis peccatisq; oppressis.

Bij.

PARTHENICES

PRIMAE

Peon

Peon Phoebus pater Aesculapij; ab eo Peonia herba Plin. teste Plinius dicitur. Vnde peonias artes .i. medicas. Virgil. Peonijs reuo

Manicæ

catu herbis & amore Dianæ. Manicæ sunt vincula manuū uti Virgil.

Falces

Falces insignia magistratuum. Virgilius Idem

falcesq; videre receptas Consulis imperium.
Quid niuis estiuę pluuias? quid moenia dicam
Littore Piceno impensis communibus orbis
Condita: et Adriaco transuecta cubicula poto?

Picenum:

Quid niuis. Templū Marię de Niue dicit quā ad presepe di cunt vulgo maiorē in urbe Romana ob niuē Augusto mense insolitā; quā in Vrbe cecidisse dicunt. Oñdit loca in quibus p̄cipue in Italia beatissima Virgo colitur. Qu. d. moenia dicā id est Mariā de Loreto dicunt in littore Piceno iuxta mare Adriaticū. Picenū igitur post Umbrię ciuitates q̄ inter Ari minū Anconēq; iacēt extenditur. Profecti sunt autē Picenia Sa binorum terra: qui cum ductu & auspicio Pici iter ineuntibus auctoribus proficiscerentur/nomē deinde nacti fuere. Auē. n

Adria

istā Marti dicaram vetus opinio est. Strabo Pliniusq; autōres Idem

Adria colonia Etruscoꝝ mari Adriatico nomen dedit. Au tor Plinius. Cubiculū diuę genitricis Marię per mare Adria ticum aduectū templum habet preciosum in Piceno littore.

Quidue fluentinas cedes delubraq; donis
Aucta peregrinis referam? Siculisq; sedentem
Littoribus Drepani molē? qua maximus olim
Celicolum & legis custos Albertus auitos
Æquauit patres: patriamq; accepit Olympo:
Et custoditæ æternum pietatis honorem.

Drepanū.

Quidue fluentinas. Intellego templū Marię qd Reparatae vocant in urbe Florentina Thufcię. Plinius enumerās Thuf cos dicit Clusini noui. Clusini veteres Fluentini p̄fluente Ar no appositi: Fesulę Ferentinū: Fescennia Hortanū: Herbanū Nepe: Arnus Florentiæ moenia alluit. Drepanū Sicilię op pidū est Ptholemeo autore haud lōge ab Eryce mōte transmon toriū Lilybeū: v̄pa curuitate littoris in quo sita est: siue a fal ce. Dicūt eam falcē qua Saturnus Cælo pudibunda abscidit / in mare proiectā ad eum locū venisse. Ciuitas Catana eo loco sita est: in qua diuus Albertus Carmelitar: Antistes: eiusdem religionis fundamēta ī Europa posuit: quē Poeta hic celebrat.

Catana
Albertus.

Strabo Plinius Idem
Pthlomo us

Perpetuos igitur merito soluemus honores:
 Conceptusq; die venient ad templa quotannis
 Orgia: et æterno Marię primordia ritu
 Annuus ardentis cultus reuocabit ad aras
 Cum pius hibernum Chiron Titana premebat:
 Cui comes in lucem nitidis argenteus alis
 Ibat olor: pheboq; suos cedeat honores.
 Quom fecunda sibi concepto semine mater
 Diuinum illabi coepit sentire fauorem.

Perpetuos igitur. Orgia pprie festa dicuntur græce ὄργια. Orgia:
 Celebratē conceptiōis Marię annuo celebrandā designat: eo
 tempore quo Chiron Centaurus p̄mit Titana Hibernū. i. At
 lantē Sole Sagittarij signū tenente a tū. n. Hyginio testē exo
 ritur Chiron. Chiron Saturni & Phyliræ filius: q̄non solū
 Centauros sed ceteros quoq; hoīes iusticia supasse dicitur. Es
 culapium & Achillē nutrisse existimatur. Apud hūc cū Hercu
 les duertetur & simul cum Chirone sedens sagittas conside
 raret: fertur una earū sup sedem cecidisse Chironis: & ita eum
 interfocisse. Hyginus autor. Virgilis. Phyllirides Chiron
 Amithaoniusq; Melampus. Nauigauit cū Argonautis: unde
 Orpheus iustissimū Centauroꝝ appellat. Herbam Centaureā
 comperit. Plinio teste libro xxv. naturalis historię: q̄a vul
 nere cōtracto curatū dicit Plinius. Ouidius ex vulnere mor
 tuū dicit. Ipse etiā lectas Pegaseis collibus herbas Temperat
 & vana vulnera mulcet ope: Tū nona dies aderat cum tu iustif
 sime Chiron Bis septem stellis corpore cinctus eras. Oritur cū
 Sagittario & Scorpione. Olor græce cygnus Iouem in for
 ma cygni cum Leda concubuisse/ quæ duo oua peperit ex quo
 rnm uno Castor & Pollux/ ex altero Helena & Clytemnestra
 Hyginus Iouem Nemesis amasse dicit: a qua cum asperna
 retur se in cygnum mutauit. Venus autē aquilam simulans /
 enim in sinum fugauit Nemesis: quam dormientē compressit
 ipse autem auolauit: tum e factō cygnum volantem & aquilā
 consequentem collocauit in mundo. Nemesis onum procrea
 uit: quod Mercurius auferens detulit Spastam: & Ledæ sedē
 ti proiecit in gremiū: ex quo nascitur Helena ceteris corporis
 speie præstans. Exoritur autem ut supra dictum est. Phebo
 q; suor cedeat honores cum Capricorno.

Orgia:

Chiron

Olor
CygnusHygini
suIdem
VirgiliusPlinius
Ouidius.

Hyginus

PARTHENICES PRIMAE

Et iam signiferum nouies Iuſtrauerat orbem
 Lucida maturos ſoluens Latonia partus:
 Conuenere nurus: circumfulſeꝫ iacenti
 Mite puerperium Matri: dextroꝫ rogabant
 Sidere vitales ſetum prodire ſub auras

Zodiacus Et iam ſignifer. i. Zodiacum circulum. Latonia. i. Diana
 a matre Latona Cei filia ex qua Iupiter Apollinē & Dianā ge-
 nuit. Virgilius. Aſtroꝫ decus & nemoꝫ Latonia cuſtos.

Vigiſis

Ceteris animantibus ſtatutū & pariendi & partus ægeren-
 di tempus eſt: Homo toto anno & incerto gignitur ſpacio: ali-
 us ſeptimo meſe/alius octauo & uſq; ad inicia decimi undeci-
 miꝫ: ante ſeptimū haud unq; vitalis eſt. Plinius.

Plinius

Læcior Eoos proles Hyperionis ardens /
 Alipedes iungebat equos: poſtremaꝫ ſanctę
 Erigones iam regna legens: vicina Coronę
 Sidera et Alcidem geminos q̄ interiacet angues
 Ad Superos nigro ſecum reuocabat ab Orco
 Portitor Helleus nitido cum Gorgonis ore
 Stellatę dux noctis erat: cum Piſtrice: longo
 Eridanus tractu claris lucebat in aſtris /

Celus
 Titea

Læcior Eoos. Sole in extrema parte Virginis cōſtituto na-
 ta eſt beatiffima Parthenice. Celus ex pluribus uxoribus ſul-
 cepit filios quinꝫ & quadraginta: hoꝫ decē & ſeptem ex Ti-
 tea ortos proprio nomine ſingulos/ cōmuni autē oēs a Matre
 appellauit Titanas. Genuit quoꝫ filias: quaꝫ duę Regina &
 Rhea (quā Pandoram dixere) ſuperiores ætate ceteris quæſe-
 runt clariores. Regina Fratres omnes educauit. Hęc poſt obi-
 tum Patris regnū cepit virgo nupſit poſtea Hyperioni Fratri
 ex quo duos peperit liberos Solem & Lunam. Ergo Sol ples
 Hyperionis læcior ardens. i. flagrans iungebat alipedes. i. ve-
 loceſ equos Eoos. i. orientales poſtremaꝫ ſanctę Erigones. i.
 Virginis ultimis in ptibus cōſtitutus hoc eſt in meſe Sep-
 tembri quo feſtum colimus beatiffimæ Parthenices.

Diodor.

Rhea
 Pandora.
 Regina

Erigone

Erigone filia Icari: quę a paſtoribus Athenieſibus occiſum
 ſcribit Hyginus: cum vinum eis tradidiſſet bibendū: & aliq̄

LIBER .I. FOL XII.

ex eis somno sopiti: alij vero haud ut decebat loquerentur: ob
nimitiū potum: reliqui credentes venenum eis tradidisse Icarus Icarus
interfecerunt: quem Filia auxilio canis (cui Mera fuit nomē)
tandē post longas lachrimas inueniens sepultū sub arbore / in
eadem se suspendit: cui canis mortuæ suo spiritu parentauit.
Quorum casum Iupiter miseratus in astris corpora eorū de-
formauit: Itaq; multi Icarum Bootem / Erigonem Virginē
nominauerunt. Canem autem sua appellacione & specie cani-
culam dixerunt: quæ a Græcis / quæ ante maiorem Canem exo-
ritur Procyon appellatur: græce Πρόκυον.

Coronam humero sinistro prope contingere arctophylax Coronæ
videtur: quæ ante Engonasin dextrī pedis calce coniungit:
hæc Cancro & Leone exoriente / occidere: cum Scorpione ex-
oriri perspiciunt. Habet autem stellas nouem in rotundo dispo-
sitas: sed ex hijs tres clarius ceteris lucentes. Hęc existimatur
Ariadne fuisse Minois filia: quam a Venere dono accepit cum
Libero in Dya insula nuberet. Hyginus.

Alcydes id est Hercules. Hunc Eratosthenes dicit supra dra- Alcydes
conem collocatum. eumq; paratum ad decerrandum: sinistra
manu pellē leonis dextera clauā tenentē: conaturq; interficere
Draconem Hesperidum custodem. Horum pugna Iupiter ad-
miratus / inter astra constituit. Draco inter duas arctos col-
locatus videtur: sinu factō Arcton minorem ita concludere /
ut penepedes eius tangere videatur: cauda autem flexa caput
maioris attingere: suo capite tanq; reducto circulum articum
attingens. Dicit Baptista noster. & Alcydem id est Herculem
geminos qui interiacet angues id est inter Draconem & Hyd-
ram: quæ trium signorū longitudinem occupat: Cancrī Leo-
nis & Virginis. Hęc ex Hyginio. Dicit Poeta noster. Iā Sol
in Virgines postremis partibus reuocabat a nigro orco id est
ab inferiori hemispherio sidera vicina Coronæ: & Alcyden qui
interiacet geminos angues serpentem id est inter & Hydram.
Exoriuntur autem Sole in Virgine: Hydra sine Crateris / &
Canis totus & nauis Argo sine tocus veli. Portitor Hel-
leus id est Aries nitido cū Gorgonis ore erat dux stellatę noc-
tis. Zodiaci dispositio sic se habet: ut semper sex signa sint
supra nostrum aspectum: sex vero infra Orizonta. Vnde So-
le existente in fine Virginis / Solis in occasu incipit Aries ori-
ri pro quota porcionis: qua Sol est in Virgine moraturus:
videturq; in parte horoscopante: tum reliqua signa Taurus
Gemini Cancer Leo & descriptæ per Solem partes Virginis.

Hygini
su

PARTHENICES PRIMAE

Achamas.
Phryxus
Helle
Perseus
Danae.
Pistrix.
Eridanus
Orion.
Natiuitas
Parthenices

Aries Phryxū & Hellen Athamantis trātulisse dicitur: sed Helle in pontū decidit: unde Helleponto nomen: cōp̄samēq; ab Nepruno Peona procreasse: nōnulli Edoñū dixerunt: Præterea Phryxū incolumē ad Aetam puenisse & arietē Ioui imolasse: pellē in templo fixisse: & arietis effigiem inter sidera cōstitutam. Hyginus Strabo meminerunt. Perseus Iouis & Danaes filius: auxilio Palladis cuius scuto crystallino usus tū Mercurij falcato ense Medusam Gorgona interfecit. Iupiter eū cum capite Gorgonis in coelū transtulit. Exoritur autē cū ariete Persei caput usq; ad umbilicū. Pistrix a media cauda dicitur ab hiemali circulo spectans ad exortus prope arietis pedem iungens: huius priorē ptē corporis q̄ spectat ad exortus prope alluere flumen Eridani videtur: exoritur cū Geminis. Cetus hica Nepruno missus fuit ut Andromedā interficeret: sed a Perseo interceptus / ppter imanitatē corporis & illius virtutem inter sidera collocatus. Hyginus autor. Ideo dicit poeta cū Pistrice longo. Virgilius. immani corpore Pistrix.

Eridanus a sinistro pede profectus Orionis & pueniens usq; ad Pistricem: rursus diffunditur usq; ad leporis pedes & protenus ad antarcticum tendit circulum. Exoritur cum Geminis & Cancro totus apparet. Hyginus autor.

Strabo

Hygini
Virgil

Hygin.

Quom noua progenies felicibus edita fati s
Pnebeam pri mum lucem mortaliacq; ora
Vidit: et humane transmissio limine vite
Decidit in patriam luctus regnumq; laborum.
Quo noua. Situs astroz sic se habuit in natali beatissima
Parthenices cum ipsa decidit in patriam luctus id est terras reg
num q; laborum ide est vallem ærumnar.
Candida nascentem mox ut videre puellam /
Omnia iucundo fulserunt sidera celo:
Arrifere poli: summoq; auditus ab axe
Concentus: proliq; noue Pæana canorum /
Argutumq; melos Diui cecinere: paternas
Velarunt aulea domos: pendebat in illis
Longa Patrum series: primiq; parentis origo:
Et colubri delusa dolis stringebat eburna
Poma manu virgo: gladio parani phus & igne

Exilio damnabat auos, Adolebat ad aras
 Pinguia sacra puer flamma fridente: supinos
 Tollebat vultus & Numina sancta colebat.
 Annosiq; senes stabant cum prole. Columnas
 Vnam perpetui de marmore roboris / unam
 Fictilibus muris Plastes formabat: aquarū
 Flammarūq; minas contra: quia nouerat olim

Papinius,

Candida nascentē. Pæan genus Catiline. Papinius Peanes
 dixit in viij. Theb. ubiq; resonant Peanes. Describit ornatū
 domus paternæ ob faustum partū virginis Marię. Aulęa ve
 lamina picturis intexta, eo q; primo Romani ea iuenerē in au
 la Regis Pergami qui po Ro scripsit heredem. Virgilius. Pur
 puraq; intexti tollant aulęa Britanni. His intextus Adam cū
 Coniuge: ipseq; Abelus quem sacrificantē Parentibus iunctū
 simulq; stantes inducit Poeta. Duæ columnæ in quibus artis
 Musicę monumenta insculpta erant: una fictilis contra incen
 dia / altera marmorea contra aquas: quoniā his duobus ele
 mentis mundus periturus erat. Iosepus autor. Is fuit Iubal
 pater canencium in Cythara & Organo.

Pæan.

Aulęum
Aulęa.

Virgil.

Iosepus.

Ventura excidio terrę Neptunia regna
 Vulcaniq; graues ęstus: puerile secutus
 Obsequiū senior / quernę sub tegmine frondis
 Deplorabat auū: cęco quem fixerat arcu.

Neptunia regna. Diluuiō aquarū & ęstus Vulcani .i. igniū
 Lamech ductu Iuuenis Cain sagitta interfecit: serā ęstimans i
 ter fructera ambulāntem: cognōscensq; delictum Iuuenem pa
 riter occidit. Iosepo autore.

Et Faber incudem feriens: & follibus actis
 Aera coquens: ferrum varios conflat in usus;
 Sola mari in toto super al ta cacumina puppis
 Nabat: & umbriferę pascebant æquora nubes:
 Vitifator pater mīti delusus Iacho /

Idem
Hierony
mus

Monstrat nudum pueris ridentibus inguen
 Tubalcayn primū fabrę Iosepus scribit & Hieron. li. Gen.
 Primus hic undosum sulcauit nauibus æquor:

C. i.

PARTHENICES PRIMAE

Quamuis prima ratis credatur Iasonis Argo.
 Primus hic effossa vitem supponere terra
 Cepit: & apricis mites de collibus uvas
 Tollere: Dirceō licet hęc sit gloria Baccho.
 Ardua terrigenę voluebant saxa Gigantes:
 Conati molem Superis equare superbam.
 Lanigeras Abrahamus oues per littora pascens,
 Sacra dabat: saxoq; gemens pudibunda secabat.
 Letior adducta Medo remeabat ab orbe
 Cum consorte puer: cęliq; ex arce pluebat
 Sulphur: & ęthereis ardebant ignibus urbes.
 Bisseni patres longa cum stirpe nepotum
 Pabulac; Aegipto seruans presagus Ioseph
 Frigida defuncti referebant ossa parentis
 Regna nouis fugiens longe perterrita monstis

Aeson.
 Iason

Primus hic. De Noe dicit & archa quam primā nauim dicit
 fuisse: quę Argo nauis Iasonis & Argonautar; priā dicitur
 fuisse a Gentilibus. Iason Aesonis filius: nepos Pelię Theff
 alor; Regis aliquid agere optans memoria dignū ex superior;
 exemplo / maxime Persei alior;q; pluriū quos ppter externas
 expeditiones gesta; præclara / immortalē gloriam assecutos
 intelligebat: missus ergo a Pelia / qui de eo perdendo cogita
 uerat / in Pontū nauigauit ad vellus aureū in Colchide repeten
 dum: allectis in societate præstantissimis Græcor;: equibus
 quatuor & qui quaginta elegit: ite quos clarissimi erāt Castor &
 Pollux: Hercules: Thelamon: Orpheus: Atalanta; Schinei.
 Nauis Arga dicta vel ab eius architecto: vel ut ali; ab eius ve
 locitate / quam antiqui Argon appellabant. ex Diodoro.

Diodor.

Antiopa.
 Nicteus
 Amphio.
 Zethus

Lycus.
 Epopeus.

Dirceus Bacchus id est Thebanus a fonte in quē Dirce mu
 tata fuit. Antiopa Nictēi filia a Ioue compressa est mutato
 in formam Satyri fugiens iram paternam ad Epopeum Sicyo
 num Regem se contulit: ubi Amphionem & Zethum peperit
 exposuitq; in montē Cytheron: bubulcus reperit educauitq;
 Nictēus p̄ dolore moriens amissa filia Lycum fratrem roga
 uit ut Antiopen recuperaret: ille ducto exercitu Epopeū inter
 fecit: victum captiuamq; duxit Anthiopen: quam Dirce uxo

LIBER .I. FOL XIII.

ri custodiendam commisit: ea defugit inuentis filijs in Cythere Dirce.
 ronem: eos ad iniuriam Dirces ulciscendam impulit. Amphion & Zethus a Luocato Lyco pollicebantur Anthiopen fugitiuam reddituros: ut ea spe deceptum supplicio afficerent. Mercurius a Ioue missus ut Lyci poena abstinere: iussitq; Lycu regnum eis tradere. Dirce cauda equestris equi discipula est:

Ouidius. Vt tracta est coniunx imperi
 ontiq; nomen dedit. Ouidius. Vt tracta est coniunx imperi
 Apolonia. Apolonia in quarto Argonauticon. Homerus in
 us undecimo Odissæ scribit Anthiopen Asopi filiam. Ouidius
 Homerus alteram Asopi filiam putat: cū qua Iupiter rem habuit sub ignis
 specie. Gigantes. Nemrod turrim edificauit. in quo ædifi
 cando diuersitas linguarum creditur facta.

Nemrod.

Abrahamus primus cultor unius Dei: & Circumcisionis
 Antistes: ex Mesopotamia in Syriam migravit.

Abraham
 us

Læcius. Jacob intelligo: vel seruum Abraham cum Coniuge
 Isaac: & sic puer exponere id est seruus. Vrbes. Locum de
 celo tactū testatur humus nigra & cinere soluta. Duo ibi op
 pida Sodomū nominatū alterq; alterq; Gomorrū. Solinus:

Solinus

Trans mare purpureum Nili ducebat ab oris
 Dux animo vultuq; pius magno agmine longū
 Vulgus: & erecti dirimebant equora fluctus.
 Ipse dabat sacros ritus: arcumq; locabat
 Legiferam: lateq; Arabum deserta paragrans
 Iusq; ferens populo sterili de marmore dulces
 Eliciebat aquas: optatos arida fontes
 Absorbebat humus: fugiensq; in gramina flumē
 lbat & obliquo lambebat saxa recurso.

Trans mare purpureū id est rubrū. Mare Rubrū in duos scī
 ditur sinus: quorū unus Persicus alter Arabicus dicitur. Per
 sinū Arabicū duxit Moses populū Iudaicū ex Aegypto. Vt
 tra Iudeam & Cœlosyriam usq; in Babyloniam & fluuialem
 Euphratis regionē Aust̄ vsus tota ē Arabia: exceptis Scene
 tis: qui sunt in Mesopotamia. Vltior Euphratis regio q̄ ad
 eius hostia a Babylonis incolitur & Chaldeoꝝ gēte: que post
 Mesopotamiā sūt usq; i Cœlosiriā flumini p̄xima & Mesopota
 mię Arabes Sceneꝝ obrinēt p̄ quas q̄sdā potēcias i sterilibus
 locis propter aquarū inopiam partiti. Vltra hos deserta sunt
 haud exigua: i his desertis popl's q̄draginta ānos a Deo passus
 Cij.

Arabia

PARTHENICES

PRIMAE

fuit. Quæ vero his iam australiora sunt / ab his tenentur qui
 felicem Arabiam incolunt. Cuius septentrionale latus faciunt
 antedicta deserta. Orientale Persicus sinus: Occidentale Ara-
 bicus: Australe mare magnum: quod extra utrumque sinum est
 idque totum mare Rubrum vocatur. Strabo Ptholemeusque.

Strabo
 Pthlome-
 us

Culmina Pancheos tollebant ardua montes:
 Turriferaeque iugis haerentia nubila supra
 Igne Deus fumoque latens in vertice summo
 Scribebat legis duplici noua fœdera saxo.

Panchaia. Culmina. Panchaia regiuncula est Sabæ in Arabia. in qua
 arbores sponte natae tus emittunt. Virgil. in Geor. Totaque
 Turiferis Panchaia pinguis arena. & in primo. solis est tura
 virga Sabeis. Tura præter Arabiam nullis: ac ne Arabiæ quæ
 uniuersæ. Iuba tradit Plinio autore. arbor esse contorti cau-
 tus

Virgilis.

Plinius
 Solinus?

Plinius

Inuisam Superis gentem semetque superbam
 Concaua terribili tellus sorbebat hiatu:
 Clamabatque ruens iam semisepultus Abyron.
 Impia sublimes vitulos statuasque bicornem
 Turba Deum mentita: manus tollebat & ora:
 Strenuus indigenas populos abigebat Iesus:
 Parta suis equo permensus limite regna.
 Inde Senatorum turbam Regesque togatos:
 Atque Sacerdotum seriem: partosque triumphos:
 Bellaque & ætherio surgentia templa Tonanti:
 Et docti Salomonis opes: Roboramque superbam
 Palladia textor filis intexerat arte.
 Ezechiæ illustres morbos solemque reuersum
 Et Phæthonteos versis temonibus axes
 Ferre suos retro cursus iterumque relabi /
 Ostendebat opus longæua in secula ductum:
 Hinc Eleazarus diuina volumina Regi

Tradebat Phario: senibus distincta magistris

Inuisam Superis gentē. Dathan & Abyron. Strenuus Iesus id est Iosue filius Nun. Diuisit Tribubus terrā expellendo Philisteos hoc est Palestinos. Senatorū turbam. Iudices dicit. Pallas Dea lanificijs præest tum ingenijs: natā. n. ex cerebro Iouis dicunt. Phaeton. Sunt qui Solem Phaetonta dicunt. autore Hygino. Phario Regi. i. ægyptio Ptholomeo

Hygini.
Pomponius

Tradebat Phario. i. Aegypcio. Pharos Pomponio teste nunc Alexandriæ ponte coniugitur: olim (ut Homericō carmine proditū est ab eisdē oris cursu diei totius abducta. Strabo Pharon insulā dicit distare a basi ipsius Deltæ / quod est a Pelusio usq; ad Canopicum os / stadjs C. & L. ipsum insulæ promontoriū est petra quædā mari circumlata: quæ turrim habet multis tabulatis excelsum: & albo lapide mirifice structā eodem nomine quo insula. Eam Softratus Gnidius Regū amicis posuit ob nauigancium salutem: ut Epigramma declarat: scilicet. Softratus Gnidius Dexiphani filius: Dñs seruatoribus pro nauigantibus. Lucanus. Pharon insula quondam in medio stetit illa mari: sub tempore Vatis Proteos: at nūc est Pelleis proxima terris. Ex opposito enim Phari Alexander cōdidit Alexandriā Aegipti. Et ab hac Pharo loca in portibus lumen nocturnum præferencia Phari dicuntur. Ptholomeus Philadelphus cognoscendæ reæ studiosus: q̄ propter corporis imbecillitatem semper noui aliquid perquirebat in quo sese traduceret atq; oblectaret: misit litteras Eleazaro: tum summo Sacerdoti (p̄cerant enī hīj populo Iraheli post reuersionem in terram Iudææ post Babylonis captiuitatem) ut ei Interpretes legis Mosaicæ destinaret. Eleazarus missis ex singulis tribubus sex uiris / Alexandriæ legem in græcam linguā primo interpretati sunt. Vnde vulgatur illa septuaginta Interpretum apud Christicolos celebris fama.

Lucanus

Strabo

Iosephus

Tecta / voluptates varias: diuersaq; tempe
Multiplicesq; auuū plumas: & carnē habebāt.

Tecta voluptates. Descriptis lateribus aule: nunc tecta describit. Tempe locus Thessalię: Terremotibus factis Strabone autore / abrupta sunt quę nūc vocātur tempe: ab Olympo abscissa Ossa motibus: & hac Peneus effluxit i mare: & orā illā sicatā reddidit: & quia tū siluis tū montibus tū fluuio locus redditur amenissimus / p̄ ameno ponitur. Ouidius. Est nemus Hemoniēprupta qd undiq; claudit Silua: vocāt tempe Cij.

Strabo

Ouidius

Phaethon

Pharus

Softratus

Ptholomeus.

Tempe
Olympi
Ossa

PARTHENICES

PRIMAE

Prima coronarunt. Celebrabant Antiqui diem natalem in qua nati erant; gratias agentes Deo pro hac luce quā inspexerant: & coronis ac fertis decorabant limina domorum: amici amicis id agentibus munera mittebant. Testimonia sunt apud Marcialē & Iuuenalē: & is dies solemnī erat ut est apud Plin.

Mira supercilij grauitas: pondusq; venustae Frontis: & eximia fulgentes indole uultus.

Suspensas hoim̄ mentes atq; ora videntum

Per longas immota moras retinere solebant.

Non infesta fuit luctu: non ebria somno:

Sed vigilans risuq; genas ornata modesto.

Nūc matri aridebat ouans: nūc paruula tendēs

Brachia, vicino miscebat dulcia Patri

Murmura: dixisses studio gestire loquendi.

Temporis innocui nondum discesserat etas

Plenaq; iam docili formabat verba palato.

Cilium
Supercilij.

Mira supercilij grauitas. Indolē beatę Parthenices desctibit

Extremā ambitū genę superioris antiq; ciliū vocauerunt: unde &

supercilia de quibus Plin. Supercilia homini & piter & alterne mo-

bilis & i his p: animi. Negamus an annuimus hęc maxime iu-

dicat. Fastus supbia aliubi conceptaculū / sed hic sedē habet: in

corde nascitur: hic subit hic pēdet: nihil alcius simp' abruptius

q; inuenit in corpore ubi solitaria esset. Pondusq; venustae.

Plinius frontem alijs animantibus esse dicit: sed homini tantū

tristitię hilaritatis clemētię seueritatis iudex in assensu eius.

Mos erat antiquis longum seruatus in guū /

Aede puellaris annos includere sacra:

Aetatemq; Deo teneram: primumq; dicare

Virginę florem vitę: & generare pudoris

Ingenui curam: sanctosq; inducere mores.

Mox ubi vestitum prima lanugine tempus

Venerat, in thalamos ibant Hymenęq; tecta:

Coniunctęq; viris: proli indulgere solebant.

Propterea Legum memores & moris auiti /

Plinius

Plinius

Venturi Solymam trima cum Prole Parentes,
 Deseruere solum: Galileaq; Nazaret arua
 Floribus inte xtis & odoro gramine cinxit
 Virginis ora Parens: stellatae lumina frontis
 Herebant coelo: teneroq; in pectore clausum
 Numen erat: niueo tunicae talaris amictu
 Albebant humeri: quam circumtextus oliuae
 Laureus ambibat torques: ad colla per imas

Dicit Presentacionē beatę Parthenices i templū: ut rebus di
 uinis instrueretur / postea legitimo sociāda matrimonio.

In strophium flexis palma ibat frondibus oras:
 Matris opus: molliq; sinus variauerat auro.

Presenta
 cio Parthe
 nices.

Ventū erat ad magni templū sublime Tonātis:
 Quo ducūt ter quicq; gradus de marmore viuo:

Et iam porrectis curuabat prona lacertis
 Serua manus: sūmum ad limen latura Puellā,

Cum mox virgineo conceptū pectore Numen
 Affuit: & retrahens promptę sinuata Ministræ

Brachia / debilibus plantis animoq; vigorem
 Addidit: & supra ætatem fiducia creuit.

Protulit audaces sublata Cyclade passus
 In sublime volans Virgo: turbamq; relinquēs

Sicut ubi multæ volitant ad littora puppes:
 Ocius illa subit portum / quę mole minori

Labitur & melius velis & remige fertur.
 Verice iam summo magni penes atria templi

Stabat: ubi ascensu fessos solata Parentes
 Risit: & æternum curuato poplite Numen

Cum nuribus venerata pijs: in claustra recessit
 Virgineę secreta domus: fleuere parentes

Cognataq; nurus: gemitūq; dedere ministræ,

PARTHENICES PRIMAE

Quando e conspectu vultus abitura nitentes
Vertit: & induxit sublatum in tecta sacerdos.

Strophium

Strophium fascia brevis: quae virginalē errorē cohibet pilla. Hoc dicit. humeri albebat amictu talaris tunica: qua tunica torques laureus circumtextus oliuē ambibat ad colla: & palma ibat ad imas oras flexis frondibus in strophium id est versus fasciam ubere: vel in strophium id est coronam. Plinius tenuioribus coronis Antiqui utebantur strophia appellantes: unde nata strophiola. Quin & vocabulū ipsum tarde inde comunicatum est: inter sacra tantū & bellicos honores coronis suum nomen vindicantibus. Cum pro a floribus fierent ferta / a ferendo appellabantur: Plin. li. xxi.

Plinius

Pro oeconomia hoc est dispositione carminis Poeta iuducit tres virtutes theologicas Fidem: Spem: Charitatē cū quatuor (quae Cardineas dicunt) aduenisse ad habitaculū Parthenices.

Tres una comites habitant Eros / Elpora / Pistis / Sidereus fronti quibus est nitor: aurea primae Vestis & ardenti pictum face pectus & igne.

Ast aliam celi vultus imitata serenos

Lena tegit: quam corda manus intexta supine
Tollentes sparsim variant. Toga pistios artus
Candida & argenti niueo splendore coruscans
Nocturneque fugans umbras caliginis ambit.
Multa sinus & colla virens ornabat Iaspis:

Que nigros abigit lemures: vanumque timorem.

Tres una Comites. εἶπος amor in bonam partem & ponit pro Charitate. εἰσπορη Elpora id est Spes. Pistis Fides: & primo vestem charitatis seu amoris: deinde spei: tum fidei describit. Lena genus vestis a lana dicta Varrone teste de lingua latina. Persius hic aliquis cui circa humeros Ianthina lena.

Varro
Persius

Lena

Toga
Iaspis

Toga a tegendo. Varro & est Romanorum. Virens Iaspis Plinius de generibus Iapidum. dicit genus unum esse simile Smaragdo. Vnde apte virens dicit Poeta. Quae nigros ab

Plinius

Lemures.
Larua

igit Lemures: Laruae nocturnae & terrificaciones imaginum & bestiarum dicebant Lemures pluriue tantum. Horacius in Epistolis Nocturnos Lemures portetque Thessala rides. Apuleius de Deo Socratis dicit aliquibus videri animam hominis exutum

Horacius
Apuleius

& liberum stipendijs vitæ: Lemurem dictatum. Ex hisce et
 go Lemuribus / qui posterioribus suis curâ sortitus / pacato &
 quieto Numine domū possidet / Lar dicitur familiaris. Qui **Lar**
 vero propter aduersa vitæ merita nullis bonis sedibus: inter
 vagacione ceu quodâ exilio punitur: inane terriculamentum
 bonis hominibus: ceteris noxium malis: hunc plerique Laruā
 perhibent: cōmuni autē vocabulo Dī Manes dicuntur. **Manes.**
Marbodeus de gemmis. Et sicut perhibent fantasmata noxia pellit
 De Iaspide.

Prima patris summi stirps immortalis: & cū
 Non metuens: annis aliq̄ longaq̄ senectā
 Interitum passurę olim / quom cardine fixo
 Per sua cessabit vestigia currere mundus.

Parthenices iste venturę ad limina Nymphę
 Prima Patris summi. Dicit Amorem nunc̄: interiturum:
 Spem autem & Fidem interitum passuras.

Quatuor egregias secum traxere sorores:
 pulchram Metriotē: Phrenandreamq̄ potentē
 Viribus: atq̄ graui lites componere doctam
 Voce Dicalpoliam: memoriq̄ futura videntem
 Mente Prometheā: summo genus æthere missum

Quatuor egregias Metriotem modestiam / Phrenandre-
 am fortitudinem / Dicalpoliam iusticiam / Prometheam pru-
 denciam α πο το προμηθεω quod est / provideo. Dicit
 superiores virtutes has quatuor secum duxisse ad templa Pa-
 nomphę Tonantis id est summi Dei: tum missā Siope famu-
 la ad thalamum Parthenices: & introduxisse eas ad Mariā: eā-
 q̄ docuisse actiones & opera singulari virtutū: & monuisse ut
 a fictis ac simulatis uirtutibus caueat.

Alta Panomphę subeuntes tecta Tonantis
 Ad Marię thalamos famulam misere Siopen:
 Quę progressa: citos ut mouit ad hostia passus
 Clausaq̄ per tenues vigilare cubicula rimas
 Vidit heras: nutu vocat: ingressumq̄ ministrat
 lam nocturna quies operas manuumq̄ labores

PARTHENICES

PRIMAE

Clauserat : & mollis per opaca cubilia somnus
 Miserat extinctis pallentes ignibus umbras .
 Ipsa diem tepidę reparabat lumine testę
 Primumq; patrum genesim : mundi; recētis

Panōphę
 us
 Siope .

Alta Panomphęi . Panomphęus Iouis est epitheton : q; ab
 omni lingua colatura πᾶν omne & ὅμφᾱ vox : vel qd oim
 voces audiat . Ouidius Metha . Ara Panomphęo vetus est sa .
 crata Tonanti . Siopen id est silenciū & πῶ το σιωπᾶω id
 est taceo . Virtutes misere famulam ad thalamū Parthenices : &
 describit noctis tempus quo hæc acta sunt .

Ouidius .

Et noua monstriferę repetens miracula virgę
 Noctis in occiduum prono iam vertice Calpen
 Insomnes taciti ducebat temporis horas .
 Oscula post & prima datę iam verba salutis :
 Amplexusq; pios : genus / antiquamq; suorum
 Progeniem : & studijs qbus oblectent : & artes
 Et varios mores diuersaq; nomina gentis
 Vt docuere suę : nostri vigilancius oris
 Effigiem dixere alto sub pectore serua :
 Nā quedā hostiles nostris sub vultibus umbre
 Humnas ambire solent & fallere mentes .

Calpe

Et noua monstriferę repetens &c . Virgam Moysi intelligo
 qua monstra operatus est apud Pharaonem Aegiptior; Regē .
 Calpe mons est circuitu quidem non magnus admodum :
 altitudine ingens & arrectus adeo / ut longinquis Insulę for-
 mam præferat : E nostro mari nauigantibus / hic ipse dexter
 offertur . Hunc & Abilycen opinari sunt : montem ex Aphrica
 procumbentem : Columnas Herculis esse : ad quas finem Oc-
 cidētis volunt . Strabo est auctor .

Strabo

Dūq; ita multiplices dant accipiuntq; loquelas
 Clara per Eoos fluctus Aurora rubebat :
 Flāma; surgebat niueis argentea bigis /
 Luciferi gelidos spargens in gramina rores .
 Et cupiens prolem dulcesq; reuisere nidos

Garrula sub lucem modulos iterabat hirundo.

Dicitur ita. Eous prima producta ab ἠώς q̄ est aurora deriuatur. Heous cū aspiratione ab ἠώς q̄ est oriēs prima cū ebreui. Vnde quod nos Hesperus Græci ἠώς ἠέρος dicunt id est heosperus. sic enim appellatur Lucifer quando occidit qñ autem oritur: q̄d latine Lucifer / græce φὸσφορος dicitur

Vnde Marcialis. Cæsaris aduentu Phosphore redde diem. Papinius in Syluis. quinta vix Phosphoros hora Rorantē sternebat equum. Virgilius. Eoasq; domos Arabū pictosq; Gelones. Idem in eisdem Georgicis. Aut cum Sole nouo terras irrorat Heous. Garrula. Hirundo volucrum soli hirundinis flexuosi volatus: velox celeritas: q̄bus ex causis neq; rapine ceterasq; alitū obnoxia est. Eadē demū sola auis nō nisi i volatu pascitur. Autor Plinius.

Eous

Heous

Lucifer

Hirundo.

Tū Pater omnipotens ita compellare coeuos
 Aggressus comites: regni quibus una potestas,
 Quos res par cura tenet: nam nomina rebus
 Plura tribus: tamē una subest essentia simplex,
 Numina quę eterno mecū regnatis Olympo
 Et quibus unus honos: eademq; potēcia mecū:
 Principio informē grandī quom corpore massā
 Fecimus: & cælum in latos sinuauimus orbis
 Scitis ut a nobis animos & lumina vertens
 Inq; suum conuersa decus propriumq; nitorem
 Contemplata: graui sub pallida tartara casu
 Spirituū pars magna ruit: quam sulfuris ardor
 Sub nigris specubus tenet: eternumq; tenebit.
 Nec dum Phœbus erat: nec claro Lucifer ore
 Ante diem surgens primo rutilabat abortu:
 Nondū mane rubens pulchros Aurora colores
 Induerat: nec luna suos accenderat ignes /
 Cum modo facta cohors turpē meditata rapinā
 Imperium nostri sperare audebat Olympi.
 Propterea immensum scelus indelebilis error

Aeternum durat : nec enim mutabilis illa est :
 Naturę sorti a genus : quo lapsa recessit
 Fixa manet : qđ mente semel complexa recepit
 Inconculsa tenet semper : nec amata relinquit /
 At neq; nos illi vota ad meliora fauemus.

Tum Pater omnipotens . Orat Pater cum Filio & Spiritu
 sancto : deliberans de incarnando Filio : ut per eum humanū
 genus liberetur : ut Angelorum chori per superbiam ad inferos
 lapsi / reparentur . Nam Angelorū voluntas cum se a Deo
 auerteret : fixa permansit in re amata : nec pœnitere valuit : un
 de ad inferos trusi sub nigris specubus tenentur : atq; indelebi
 lis eorum error semper durat . Nec enim mutabilis illa Angeli
 ca cohors est . Naturę sortita genus qđ lapsa recessit fixa manet .

Tunc hominem : meministis enī : qđ flectere sese
 Possset & a nobis animo verti atq; reuerti

Condidimus : magni qđ damna rependere casus
 Fas foret : & vacui complere sedilia cęli .

Et iam magna cohors hoim̄ / qbus ętheris arcę
 Annuimus : meret longas pertesa latebras :

Exilijq; rogat finem : sed debita primo

Pena vetat scelere : vocat hęc amor : inde reclamāt

Iusticię leges : negat hęc / petit ille fauorem .

13 Iudicium veros decet & clemencia Reges .

Sed neq; mortali poterit sata sanguine proles

Iusticię placare minas & soluere nodos .

Adde : quot a vanis terra est reuocanda Deorū

Cultibus : atq; Deo iam seruitura triformi .

Non opus humanis tractandum viribus istud :

Hoc opis est tantū nostrę : qui condidit orbem

Liberet : artificem qui fundamenta locauit

Instaurare domum decet & sarcire ruinam .

Nate mei speculum vultus & mentis imago :

Ars mea Nate precor terras inuisæ iacentes :
 Atq; tuis onus hoc humeris hanc suscipe curã .
 Illa puellares inter pulcherrima turbas
 Quæ nobis tocienſq; manus tocienſq; supinam
 Attollit frontem : & tota suspiria nocte
 Ingeminat vigilans terrenis libera curis /
 Orta tibi est : illam non aspernabere Matrem .
 Post ubi tempus erit lateri contermina nostro
 Fiet : & ingentes mundi tractabit habenas .

Tunc hominẽ . Cur homo factus ? Sed neq; mortali . Sed
 homo liberari non potest a puro homine : cum a cultu Idolo-
 rum reuocandum est genus humanum . Atq; Deo iam serui-
 tura triformi id est trino in personis & uni in essencia .

Cernis ubi modico surgunt capitolia saxo
 Templa Iouis falsi : mediam qua diuidit Urbẽ
 Thybris & Etruscos cū voluit in equora fontes ?
 Illa tui sedes regni cum pulsa Deorum
 Turba / tibi veteres aras & templa relinquet .

Cernis ubi modico . Remuneracionem ostendit . templa Io-
 uis falsi . Iupiter Capitolinus in Capitolio colebatur : quem
 Iouem optimum maximum Romani dixerunt . Templum q-
 dem Capitolini Ioui / Tarquinius Demarathi filius Sabino
 bello ædificaturum se vouerat : Tarquinius superbus ædifica-
 uit : Nepos eius qui vouerat dedicauit . Horacius bello ciuili
 Syllano igni consumptum est . At secundum / Sylla ædifica-
 uit consecracioni Catulus inscriptus est : Sylla morte intercep-
 to . Hoc rursus Vitellij sedicionibus æuersum ac diruptum :
 Vespasianus de integro perfecit : idq; una cum Vespesiani in-
 teritu inflammatum incensumq; est . Quartum a Domiciano
 perfectum & consecratum est . Dicitur autem Tarquinius in
 fundamẽta templi quadraginta milia argenti librarum impẽ-
 disse : Huius vero id est Domiciani Templi priuatæ diuiciæ
 omnes / si quis ratiocinetur : ne ad deauracionem quod suffi-
 cerent : cum duodecim milia talentorum impensa exccellerit .
 Plurarchus autor est .

Tyberis . Ante Tybris appellatus est Albula : e media fere

Tarquini-
us

Sylla

Vespasia-
nus.

Plurarch-
us

PARTHENICVS

PRIMAE

Tiberis longitudine Apennini: finibus Aretinorū profluit: tenuis primo nec nisi piscinis corruatus: emissusq; nauigabilis Hetruriam ab Umbris ac Sabinis mox citra xij. M. passū Veientem aq; a Crustiano: dein Fidenate Laciumq; a Vaticano dirimēs in Tinam & Clamin fluuios in eū influētes / duobus & quadragita fluuijs auctus: p̄cipuis autē Nare & Aniene Urbem ingreditur: tum hostie Tyrrhenū mare immittit. Plin. Dicitū volūt a Tyberi Tuscorū Rege: Alij a Tyberino Rege Albanorū. auctoribus Pompeio & Lio. Ouidius in undis Reddidit. Albulā / quē Tyberini mersus Tyberinus in undis Reddidit. Virgilius. Tū Reges asperq; imani corpore Tybris. A quo post Itali fluuiū cognomine Tybrim diximus: amisit vetum vetus Albulā nomen.

Plinius
Pompeius
Liuus
Ouidius
Virgil.

Libya. Te Libyes Asiēq; colent latissima regna.

Tanais Nilus Te Libyes. Duobus iēditis amnibus Tanai & Nilo in tres p̄tes terra habitabilis / quā uniuersum dicimus diuiditur. Tanais a septentrione ad meridiē vergens in mediā fere Meotida defluit: & ex aduerso Nilus in pelagus. Quod terrarū iacet a freto ad ea flumina: ab alteto latere Aphricam vocamus: ab altero Europen: ad Nilum Aphricam: ad Tanain Europen: ultra quicquid est Asia est. Pomponius auctor.

Pomponius

Europa magis arua tamen: tibi Roma latine Gentis apex p̄hebūq; videns hispana cadentem Doris: & argentem regio que sustinet arcton Seruiet: atq; nouo tellus lustrabitur imbre. Tunc tua cum proprijs iungent insignia reges: Et crux aereas signabit purpura turres.

Lacium Circei. Europe magis. Fides Christi nostris temporibus in Asia & Libya fere defecit socordia christianorū Principum. Lacium antiquū a quo Latini: a Tyberi Circeios usq; seruatum est M. passū L. longitudine tā tenues primordio Imperij fuisse radi dices. Colonis saepe mutatis tenuere alij alijs temporibus. Ab origines: Pelasgi: Arcades: Siculi: Arunci: Ruthyli. Et ultra Circeios Volsci: Osci: Aufones / unde nomen modo Lacij processit ad Lirin amnem. Plinius. Dicitū Lacium a latena do si Virgilio credimus. Roma caput Lacij. Doris Nymp ha Oceani filia & Thetys: quā Nerio fratri uxore dedit: ex qua quinquaginta Nympharū numerus procreatus est: teste Hesiodo in Theogonia, & ponitur hic pro mari ut apud Vir.

Plinius
Virgil.
Idem
Hesiodus

PARTHENICES PRIMAE

Philippū pnepotes Theffali Herculis filij ab Theffalo eorū p genitore regionē aiūt Theffaliā nominasse. Eā etiā qñq; Ne lonidē dixere quidā : sicut & lacū eiusdē regionis a filio Theff ali Nefone. Strabo. Diodorus a Theffalo Iasonis & Medae filio : q; maternę neci supfuit ab aliquibus dictā refert. Mace donia a Macedone Ofiridis filio cognomiata ut Diōdoro pla cet. Qui Edoniū qñdam populi / queq; Migdonia erat terra : aut Pierium solum vñ Aemathiū . nūc omne uniformi vocabu lo Macedonica res est : fereq; corpus unū . Nam teste Plinio li . quarto centū quinquaginta populos tenuit . Igitur Macedoni ana p̄cingit Thracius limes : meridiana Theffalię & Epirotę tenent . A vesp̄rali plaga Dardani sunt & Illiriū . Qua p̄te sep trionē tunditur / Peonia ac Pelagonia protegitur . A Tribal lis montanis excessibus Aquilonio frigori obiecta . Inter ip sam & Thraciam Strymon amnis facit terminū . Solinus. Hęc est Macedonia terrę imperio potita quondam . Hęc Asiam / Armeniam / Iberiam / Albaniam / Cappadociam / Syriam / Aegyptum / Taurum / Caucasum transgressa . Hęc in Baetris Medis / Persis dominata toto oriente possesso . Hęc etiam In die victrix per vestigia Liberi patris atq; Herculis vagata . Pli nius . Et subdit . Hęc eadem est Macedonia cuius uno die Pau lus Aemilius Imperator noster lxxij . urbes direptas vendidit tantā differentiā sortis p̄stiterē duo homines : scilicet Alexā der Rex Paulusq; Aemilius . Orchomenus ciuitas est medi terranea Boecię Ptholemeo teste . Homerus Orchomeniorum memoriā faciens in Catalogo : separat eos a Boeciōnē gente . Vocat autē Minyeiūm Orchomenō a Minyaz; natione . Hinc vero colonos quosdam deductos / ad Iolcon ex Minyis dici tur . Vnde Argonautas Minyas dictas esse constat . Locuple tissima autem quondam extitisse ciuitas videtur & potentissi ma testis Homerus : autor Strabo . Eteodes Orchomeniorū Rex primus Gracię templum extruxit : ut meminit Strabo Tres autem dicuntur Gracię Veneris comites : Euphrosine / Thalia & Aglea : Iouis & Eurynomes filię ut Hesiodus scri bit in Theogonia . Pinguntur autem ut primā duę alię intue antur : per quę ostenditur homines debere duplicare graciām quę ab amico prouenit : ut maius reddant beneficiū q; accepe rint . Pinguntur etiam nude & solutis crinibus : quia amico rum animi soluti in se & nudi atq; apti esse debeāt . Alij dicūt eas Noctis & Herebi filias : alij Liberi Patris & Veneris : sed ve ra solidaq; & duratura graciā a virtute proficiscitur fauente ip

Nefons
Macedōia
Edoniū.

Strabo
Diodor

Solinus

Orchome
nus.

Ptholeme
us
Homerus

Iolcos.
Minye

Eteodes .

Strabo

Gracię
Euphrosine
Thalia
Aglea .

Hesiodus

So Deo. Ergo erunt a Ioue: cuius benigno influxu iusticia leges / & recta regnorum administratio provenit. Eritque Eury **Euryndes** nome mater: quæ lata lex interpretari potest. εὐρυς enim lata ποικιλία consuetudo, seu lex: quoniam ex nostris recte legitimeque gestis facinoribus / lata semper & immortalis Gracia comparatur. Prima Aglea dicitur: græce id est splendor: quæ ex gracia resultat. Euphrosine læticia: gaudet enim semper conscientia ex recte factis: semperque floret huiusmodi gracia atque viret. Ideo tertia Thalia dicitur θαλασσα enim græce virere est. Dicuntur autem Graciae Χάριτες græce.

Dorica regna. Dorus Neptuni filius: unde Dorici Græci dicuntur. Est ergo locus Aemoniæ id est Thessaliæ. Macedum propinquior id est vicinior arvis. Nam Thessalia sub Macedonia comprehenditur. Orchomenum dixere: tenet modo Vandala pubes id est nostris temporibus. Turci enim ex Vandalis geniti: vel reuera Vandalii. Tres Charites est tres Graciae habuerunt domos in Orchomeno.

Hæ simul assumptis iuga quæ piplea colebant

Mnemosyne natis primos liquere Penates

Ornatæque comas hederis & virgine lauro

Acceptis Natis Mnemosine id est Musis **μνημοσύνη** hoc est Memoria Musarum mater secundum Hesiodum.

Pieria & Olympus & Pimpla & Libethrus quondam loca fuisse Thraciæ & montes quos nunc Macedones possident. Quicquid Musis Helicon consecrarunt Thracæ fuisse Boeciæ ac colere. Vnde eadem loca in Boecia Musis consecrata sunt eisdem nominibus. Auctor Strabo.

Primos liquere Penates id est Boeciæ loca. Ornatæque comas hederis: quæ Poetis sacræ sunt. Et virgine lauro. Daphne filia Penei fluminis: vel ut Papinius in Thebaide dicit Ladonis. Parthenius filiam Amycle si tradit: quam ne per vim Apollo stupraret Iupiter in Laurum arborem conuertit. Vnde apte Poeta noster Laurum virginem dicit.

Assyrios peciere lares: Iordanis ad amnem: Qui missus Libano Cyprium festinat in æquor.

Assyrios peciere lares. Pro Syria ponit Assyrios. Nam Iustinus ait: Assyrii postea Syrii dicti sunt. Idem Herodotus.

Vult Graciam ab Orchomeno in Iudeam venire. **Dij.**

Strabo
Papinius
Iustinus
Herodo.

Daphne.

Assyrii

Dij.

PARTHENICES

PRIMAE

Iordanis. Iordanis amnis. Iudæa oritur e fonte Peneade q̄ cognomē
Cæsarea. dedit Cæsare; amnis amœnus; & quatenus locor̄ situs patri-
 tur ambiçiolus: accolisq; se præbens velut inuitus. Asphalti-
 dem lacū dirum natura petiit: a quo postremo çbbitur. Vbi
 primo conuallium fuit occasio in lacum se fundit: quem plu-
 res Genesaram vocant sedecim mille passuū longitudinis: sex
 mille latitudinis: amœnis circumseptus oppidis ab oriente Iu-
 liade & Hippo: a meridie Tharicia: quo & nomine aliqui etiā
 lacum appellant. Ab occidente Tiberiade aquis calidis salubri.
Plinius. Habet Iordanis fontes Ior & Dan hebraice dictos: un-
 de ei nomen componitur. ut est in litteris sacris. Oritur Ior-
 danis ex monte Libano. Libanus & Antilibanus montes sunt
 Syriæ: fluit versus Cyprium mare: non tamen in illud emi-
 tit sed absorbetur Asphaltide. Mare comprehensum ab Aegyp-
 to & Phœnicia & Syria & reliqua ora usq; in transmarinā Rho-
 di regionem compositū est: ex Aegypcio pelago & Pamphilio
Cyprus & eo mari quod Issico sinui proximum est. In hoc mari Cyp-
 rus iacet: quæ partes septentrionales Ciliciæ Tracheæ contig-
 uas habet: quibus etiam continenti proxima est. Orientales
 Issico sinui/Occidentales a Pamphylia pelago allutas: Austra-
 les autem ab Aegypcio. Ambitus insulæ est triū miliū & qua-
 dringentorū & viginti stadiorū in sinum se inferenti.

Plinius

Vt venere / vadis lauere nitentibus omnes
Quicq̄ labis erat: venerandaq; limina sancte
Parthenices in pressa cohors / ad mutua primū
Oscula / & ad dulces mox se vertere loquelas.
Et tandem dextrisq; datis & federe facto
Perpetuas illi se iurauere sodales;
Et quocumq; iret comites dixere futuras,
 Ut venere / vadis &c. Ostendit Gracias & Musas socias
 ginitatis & pudiciæ / lotas contagione labis aduenisse: non
 Gracias & impudicas Musas.
lanq; vigil primam Virgo perciperat artem
Atq; coloratas voces linguq; nitorem:
Mensurę numericq; modos / cęliq; meatus:
Et quas Luna vias & quas obseruat Apollo:

Et quos Mercurius trahat & Venus aurea gyros

Et varias coeli vires : & nomina norat .

Nam dum plebs Iudea Deo parebat Olympi

Sciuit iter : pueriseciam fuit agnitus ether .

Affiduis Veterum studijs / oracula Diuum

Peruigiliq; legens cura : Mosemq; piumpq;

Esaïam : mestilq; Virum qui versibus Urbem

Plorat : ab ingenio curas / a lumine somnos

Sedula pellebat : paruo sua vota facello

Supplicibus palmis narrabat & ore supino

Ocia nulla die carpens : nulla ocia nocte .

Cura cibi : somniq; breuis : quæ pasceret artus .

Muse artibus & scientijs præfunt : ideo omnium artium sciolâ
fuisse Parthenicem demonstrat . Primam artem Grammaticen
tum rethoricen mensure Geometriq; Numeri Arithmetican
Astronomicen hoc est celiq; meatus .

Arithme-
tica .

Nam dum plebs . Solis Iudeis cognitus fuit deus . Mestilq;

virum qui versibus urbem Hieremiâ dicit . Carmina Lyrica

apud hebreos inueniuntur in Mose Canticis in Iob Hieremie

threnis auctore Hieronymo : quibus Hebrei nostri sæculi racio-

nes carminū celsurasq; ignorent .

Pauperibus mensis Genium fraudabat & ora :

Et castigato tolerans ieiunia ventre .

Carmina discibat : sanctiq; poemata Regis :

Pauperibus Genium fraudabat &c . Terencius suum de Geniū cu-

fraudans Genium . Genium curamus dum bene nos procu- rare & de-

ramus : defraudamus ieiuniis & parsimonia . fraudare .

Qui tetricis olim fidibus cantabat ad aras :

Sacraq; fatidico psallebat ad orgia cantu .

Quicquid habent sacrae diuina volumina Legis

Quicquid inest Arabū libris lustrarat : & omnis

Graiorū annales : Romanorumq; triumphos /

Qui tetricis . i . seueris fidibus . David rex psalterium Lyri-
cis carminibus edidit .

Diij

Hierony-
mus .

Terencius :

PARTHENICES PRIMAE

Et quantum Laci] fudissent arma cruoris

Quicquid inest Arabū. Ostendit Parthenicen beatissimā
omni etiā externarum artium Historiarūq; sciolam fuisse. Hi-
storiā enī vitę magistrā Plutarchus appellat.

Plutarchus.

Punica : quot bellis rubuit naualibus equor :
Qui Troiam peciere Duces : quo milite Persas
Rex Macedū / Parthosq; truces superat & Indos
Monstra q̄t Aleydes domuit . quo remige Cretā
Dędalus ad gelidas fugiens adnauerit arctos .

Bella Pu-
nica.

Punica id est Carthaginensia. Tria bella cum Carthaginen-
sibus P. R. gessit quę punica dicuntur. Primum punicum bel-
lum fuit āno Urbis conditę trecentesimo octagesimo octauo:
finis huic bello impositus per Q. Luctacium Catulum con-
sulem qui Pœnos nauali pugna deuicit ad Egates insulas. Syl-
lius. Respice proh demens proh pectus inane Deorum: Ega-
tis & Libye procul fluitancia membra. Secundū fuit anno Vr-
bis quingentesimo trigesimo quinto cuius dux Hānibal Car-
thaginensium Imperator: finitū per publium Corū. Scipionē
qui primus Africanus appellatus est. Terciu Punicum bellum
fuit anno Urbis sexcentesimo quarto: finitū deleta Carthagi-
ne per P. Corn Scipionem Aemilianū Pauli filium.

Syllius

Alexāder

Qui troiam peciere Duces. i. bellū Trojanū. Rex Mace-
dum Alexander Philippi filius Macedonię rex Darium Arsa-
mi Persarum regem in Aturia Assyrię in uico cui Gaugamela
nomen Darius Hyscaspis indidit superauit imperiumq; Per-
sarum obtinuit. Ducibus Darij ad Granicum phrygię fluuiū
i Asia prius superatis. Auctoribus Plutarcho Straboneq; .

Plutarchus.

Persia :

Quo milite phalāge Macedōica: que istar veteranorū apud
Romano; habuit. Aemilio Probo teste: tū precipui exercitus
Alexandri milites Argyraspide fuerunt. Auctor Plutarchus.
Post Carmaniam Persia est: multa sane in ora sinus q̄ ab ea no-
minantur Persicus rubri maris: sed longe maior. In medi-
terranea: presertim in longitudine: quę ab austro & Carma-
nia in septentrionem & Medicas gentes pertendit. Ora mariti-
ma æstuosa est ac venenosa: & fructuum inops præterq; palma

Strabo
Aemilius
Probus

rum. Ea in quatuor milibus & quadringentis stadijs vel in tercentum cenſetur: & in flumen deſlectit quod ibi Oroates appellatur. Regio ulterior campeſtris eſt & omnium ferax: & optima pecorum nutritrix: fluminibus & lacubus plena. Tercia eſt hys malis ac montana aquilonem verſus Strabo.

Strabo

Parthia non multa eſt. qua propter Parthi cum Hircanis Perſice viuebant: etiam multo poſt tempore cum Macedones imperarent. Ad paruitatem accedit quod nemoroſa eſt: montana atq; inops: qua propter Reges eam curſu preteribant cum in regione minimam quidem exercitus partem alere poſſent: nunc vero auſta eſt:

Nam Cameiſina atque Chorina & tota fere regio uſque ad Caſpias Partas & Atagos & Tapyros que prius Medorum erant Parthorum ſunt. Strabo auſtor.

Idem

Hercules cum Euryſtheo obtemperare nollet in Delphos abiit: conſultoq; Deo reſponſum tulit ab Dijs iniunctum eſſe ut Euryſthei iuſſu duodecim certamina pſiceret: quibus traſ actis immortalitate poneretur: cumq; diuicius inſaniret indigne ferens humiliori parere: tandem furore ſolutus ad Euryſtheum venit. A quo primum imperatus eſt Nemei Leonis labor interſiciendi: tum Hydram Lerne ſuſtulit.

Euryſtheo
us

Tercio Aprum Erimanthium viuum ad Euryſtheum perduxit.

Leo.
Hydra
Aper.
Cerua.

Quarto Ceruam aureis cornibus velocitate eximia captam adduxit. Tum Stympthalides aues que innumera multitudine finitimarum Stympthalio regionum fructus vaſtabant eris ſonitu fugauit.

Stympthalides
Aula

Sexto Aulam Aegei nemine iuuante purgauit. Tum Taurum Cretenſem in Peloponneſum deduxit.

Taurus

Octauo equos Diomedis Thracis qui humana carne palcebantur adduxit: Diomede equis pro pabulo prius abſumpto.

Diomedis equi
Hippolite

Detraxit tum cingulum Hippolyte Amazonum. Decimus deinde labor Herculi iunctus ut boues Geryone ex Iberia deduceret. Hoc perfecto iuſſus eſt Cerberum ab inferis educere.

Boues geryonis
Cerberus
Hesperides.

Diodor.

Ultimo poma Heſperidum aurea ex Libya: qua peruigili dracone cuſtodiebantur adduxit. Hæc ex Diodoro duodecim Herculis labores precipui. Quos aliter Virg. Aliter Syllius Ouidiuſq; commemorant. Dedalus. Vir. inſuetum pariter gelidos enauit ad Arctos Libro ſexto Aencydorum.

Virg's

Dij.

PARTHENICES PRIMAE

Dædalus. Dædalus Epalami Atheniensis filius artis fabricæ peritus. Plinius Serram/asciã/perpendiculum/terebiam/glutinum/ichthyocolã inuenisse dicit Dædalum: qui ob Perdicã interemptum accusatus: fugit in Cretã ad Minoem regem: cunq; eius arte vaccam fabricasset in qua Pasiphae uxor Minois concubuit cum thauo. Iterum fabricatis sibi & Icaro filio alis in Sicilia aufugit. Icarus altius volans liquefacta cera qua alę compactę erant: in mare decidit: cui & nomen dedit.

Et quibus adiutus pennis equus Aliger auras
 Presserit: & dulcem plantis excusserit undam.
 Hyppolyti castos & Bellerophontis amores:
 Illus tres Hellenæ raptus & phyllidis ignes
 Biblidaq; incastam: curas & vulnera Thyfbes:
 Tarpeięq; dolos: & gratam phorcida Glauco.
 Pomaq; Cydippes: Orihyamq; furenti
 Sublatam Borea Clymenen: & Belides aufas
 Cæde maritales thalamos implere: piumq;

Pegasus. Et quibus adiutus &c. Pegasus designat equus alatus genitus ex sanguine Medusæ: mox volauit ad Heliconem môtē: ibiq; terram ungula pedis fodiens fontē produxit Hippocrenen Musis sacrum. Persius. Nec fonte labra prolui Cabalino

Hyppolytus. Hyppolyti castos. Hyppolytus ex Antiope amafone natus. Diodoro auctore a Phedra Minois nouerca Thesei uxore de stupro interpellatus: cum renuisset/accusatus a nouerca apud patrem ab equis discerptus fuit: cum territi a Phocis a Neptuno immixtis diuersas in partes diuellerentur.

Bellerophon. Bellerophon accusatus ab Antia uxore Proeti: Abantis filij regis Argiuorum: q; ei vim inferre uoluisset: quo crimine Proetus eum misit ad Iobatem ut Hyginus dicit siue ad Euriem Lyciorũ regẽ Patrem Antia: ut eũ Chimera q; Lyciorũ fines vastauit obiceret. Sed victor Chimera: tũ etiã Amazonũ que Lyciã infestabant adeo Iobate cõmouit in amorem / ut ei aliam filiam sororem Antie seu Sthenobee in uxore traderet: qd posteaq; cognouit Sthenobea seipsam interfecit. Deinde Bellerophon cum in celum volare contenderet: in altum sublatus dum terras despiceret perterritus decidit: Pegasus autem in celum dicitur uolasse: & esse inter astra. Hyginus. Belli q; Bellerophon & Ilander filius eius cũ Solymis populis vicinis Lyciæ gessit

Strabo rememinit. Strabo.

Illustres Helenę raptus. Bis rapta fuit Helena. Theseus a Pe
 rithoo persuasus Spartam profectus i templo Dianę Helenā
 rapuit: quę tum decimum agebat annum: id cū grauiter Athe
 nienſes ferrent custodiendam matri in Aphidnam urbem mi
 ſit. Castor & Pollux diruta Aphidna / puellam in patriam re
 tulerunt: quanq̄ alij puellam Theseum fratribus repositibus
 intactam reddidisse tradant. Secundo rapuit eam Paris Pri
 ami & Hecubę filius: & tum coniugem Menelai. Vnde bellū
 Troianum ortum habuit.

Helenā
TheseusCastor
Pollux
Paris

Et Phyllidis ignes. Phyllis Lycurgi Driantis filij filia: in
 regnum Tracię patri successit: cū his a Baccho excecatus fuisset.
 et. Post excidium Troię venit ad Phillida. Demophoon The
 sei & Phedre filius: post longos errores: quem placide suscipi
 etis: data nuptiarum sponſione virum duxit. Interea nūciatur
 Mnestheum e bello Troiano redeuntem in Melo cōtra Cretā
 insulam naufragio decessisse Demophoon intra mensem redi
 tum pollicitus / impetrata venia a puella discedit: Athenenſim
 perium occupans: cunq̄ se spretam doleret Phillis: laqueo vi
 tam finiuit. Ouidius in arborem Amigdalum conuersam di
 cit sine folijs: tandem Demophoonte reuerſo cum arbore am
 plecteretur: folia produxit arbor.

phyllis

Demoph
oon

Ouidius.

Biblidę incestam: Biblis Mileti filia & Cyanes Caunū
 fratrem impudice amauit: cuius concubitum cum consequi
 non posset: lachrymis in fontem liquata est. Fabula est apud
 Ouidium in Metha. nono.

Biblis.

Idem

Curas & vulnera Thyſbes. Thyſbe. Puella Babilonia Py
 rami amore flagrauit. Ouidius quarto Methamor. scribit Py
 ramum Thyſben amasse. & cum noctu ad locum quo conue
 nire statuerant prior Thyſbe venisset Leonem in lacu repper
 ita quo territa fugiens: dimisso capitis tegmine: superueni
 ens Pyramus iuenta veste iacera credidit leonem puellam dis
 cerpsisse: gladio se ipsum interfecit: puella reuerſa rem uti erat
 suspicata: quod Pyramus ob eius desiderium & amorem se in
 terfecisset eodem gladio Thyſbe se ipsam interfecit sub arbor
 re moro: unde poma eius arboris in sanguineum colorē mu
 tata sunt: cum prius candida fuissent. Tarpeięq̄ dolos Tar
 peia filia Tarpeij qui custos arcis erat: conuenit cum Tacio
 Sabino sei arcem prodere: si quę in sinistro brachio gerebat
 Sabini premio darent: nocte aperiens Taciū cum exercitu
 tacite exceptit. Taciū ex his quę in sinistra gerebat clipeum

Thyſbe:
pyramusTarpeia
Taciū

PARTHENICES PRIMAE

æreptum eleua cum aureo annulo in Virginem coniecit: id
que ut cæteri facerent / imperauit. Oppressa igitur Tarpeia
plurima auri mole / prodicionis pœnas eciam hostibus dedit
Obruta ergo eo colle Tarpeia nomen quoque ab ea locus ac
cepit: nec prius id nomen loco defuit: q̄ Tarquinius Rex cū
ea loca Ioui dædicasset / reliquias omnes inde una cum ea pris
ta appellatione sustulerit: nisi quod saxum in Capitolio con
stitutum / unde damnati præcipitabantur: hucusq; Tarpeium
appellatum est. Plutarchus est auctor:

Plutarch.

Poeta noster dolos in Carmine dicit pluratiue. Nam Tar
peia dolum commisit: Tacius dolose eam interfecit: sperabat
Tarpeia sinistrarum gestamina: armillas: & annulos: accē
pit molem clipeorum.

Glaucus
Scylla.

Et gratam Phorcida Glauco. Glaucus piscator conter
sus in Deum marinum: viribus cuiusdam herbæ amauit Scyl
lam Phorci filiam: a qua tamen spernebatur. Circe autem Gl
aucum amans / suadebat ut eam sperneret: & se amantem ama
ret. Quod cum recusaret: Cyrce irata: nec: volens Glaucum
ledere: Scyllam aggressa: fontem in quo lauari solita fuit: ve
neno viciavit: adeo ut cum Scylla fontem intraret: canes ter
ribiles circa inguina conspiceret: quibus territa præcipientem se
mari dedit: mutatur in monstrum marinum. Quod Virg. Virgil.
lius describit inquitens. Prima hominis facies: & pulchro pec
tore Virgo Pube tenus: postremo immani corpore Pistris:
Delphinum caudas utero commisso luporum.

Alia fuit Scylla Nisi Megarensis filia. Quæ amore Mi
nois capta fatalem Patris crinem prodidit.

Glaucus hic Antherodinis filius fuit: qui iuxta montem
Anthedonis in Boecia Mesapum nomine in Balenam trans for
marus fuit. Strabone teste. Alius fuit Glaucus Potmieus Strabo
quem prohibentem Veneris sacra: equæ discerperunt.

Delos.

Pomaq; Cydipes In Aegeo pelago insula Delos eminet
& circumstantes illi Cyclades & ipsis incumbentes Sporades
Id est dispersæ.
Delos igitur urbem habet in plano positam & Apollinis

LIBER .I. FOL XXVI.

templum atq; Latone. Insulá ipsa sane magno in honore fuit Deorum gracia: ab Heroicis inchoans temporibus: glorio-
sam enim eam reddidere insule circumhabitare: quas proinde vocauerunt Cyclades: & honoris ac cultus gracia spectatores & sacra publice miserunt: simul & virgineos coetus & frequentis simos conuentus aggregabant: quibus cum Cydippe adesset. Aconcius ex Cea insula in amorem eius exarsit: nouamq; frau-
dem in pomo scripsit hæc uerba. Me tibi nupturam scælix eat. Cea.
omen Aconti: Testor/quam colimus numina magna Deæ. idq; in sinum puellæ proiecit: quæ fraudis inscia/cum impru- dens litteras perlegeret visa est se pacisci vxorem Aconcio: nã quæ ante Deos dicerentur in templo Deliæ Diane rata esse de- bere lex erat. Superiora ex Strabone reliqua ex Ouidij episto- la discimus.

Strabo
Ouidius.

Orithya filia Erechthei Athenarum regis: quam cum recu- faret dare coniugem Boree: rapuit illam Boreas & in Thraci- am secum detulit: ex qua Zetim & Calaim filios procreauit

Orythya
Erechthei
us
Zetis
Calais;

Idem

Hom:rus
Gellius

Boreas ventus est septentrionalis frigidus vnde Ouidius hor- riferu appellat: & est Notus cõtrarius ut Eurus Zephyro. Idẽ Nam modo purpureo vires capit Eurus ab ortu Nũc Zephy- rus sero vespere missus adest: Nunc gelidus sicca Boreas Bac- chatur ab arcto: Nunc Notus aduersa prælia fronte gerit. Ho- merus Boream ἀέθρην ἐπέτρην appellat. Aliam rationem ventorum Gellius in secũdo ponit.

Hesiodus
Virgilius.

Ouidius.

Clymene Nympha Oceani & Tethyos filia Hesido teste in Theogonia. Vir. Georgicorũ quarto. Inter quas curam Cly- mene narrabat inanem. Fuitq; mater Phaetõtis ut eapud Oui- dium I primo Methamorphoseos in fine. Altera fuit ministra Helenæ. Ouidius Cetera per socias Clymenen Aethramq; lo- quamur. Quæ mihi sunt comites consiliumq; duæ. Si saltem epistola Ouidij est:

Clymene

Belides filie Danai filij Beli: fuerunt quinquaginta quas Aegyptus eius frater totidem filijs matrimonio iungi flagi- tabat. Danaus quoniam a genero exicium sibi imminere

Belides.

Danaus.

PARTHENICES

PRIMAE

Aegyptus habuit in fatis / renuit spōsionem: parata igitur classe in Græciā nauigauit: potitusq; regno Argiuorū. Interea Aegyptus misit filios ad Danaū hac lege: ut nō nisi iterempto Danao ad se redirēt: aut filias eius ducerent uxores. Danaus obsidione pressus spōsionē coniugij dat: Puellę prima die nupcias: gladios acceperūt a Patre: cum his mandatis/ut singule nocte sequente viros interficerēt (dederat .n. poculū ut altissimo somno tenerentur) Paruerūt Patri Filij: sola Hypermetra dempta: quæ Lino / seu ut alij dicunt Lynceo pepercit: & ut ad Patrem in Aegyptū rediret suasis. Danaus cum quinquaginta ā nos regnasset a Lino interficitur: qui post eum imperium Argiuorū tenuit. Ideo Poeta nō dicit: piūq; pectus Hypmetræ.

Pectus Hypermetrę: versalq; in sæua virorum

Funera Lemniades: Hellen Cinyreę puellā:

**Tres quoq; Sirenes & Amazonas Oedipodęq;
Fata domus norat: nymphasq; & heroides omis**

Lemniades: Versalq; in sæua viros Funera Lemniades. Mulieres ex insula Lemno occisione viros notę sunt. Lemnos insula in Aegeo pelago: adiacet Macedonię: contra Athon montē: urbes habet Mirinam maritimā: & Ephesiā mediterraneā auctore Ptholemeo. In hac regnauit Thoas Bacchi filius: qui bella

Thoas gessit cum Thracibus vicinis. Lemniacę mulieres quoniam hircū olerent (hircinum enim odorē Venus eis imisit / cum eā sacraq; eius spernerent) cūq; diucius viris caruissent / consilio

Polyxus. Polyxus viros reuersos una nocte omnes interemerūt. Sola Hypsiphile Thoantem seruauit Patrē: cūq; ad littus perduxit Thoanti liber occurrit: eumq; in insulā Chion perduxit. Argonautę puenientes Lemnon: quos Lemniades hospicio suscipientes concubuerunt cū eis. Hypsiphile ex Iasone duos genuit filios Thoantem & Euneum. Stacius in quinto Theba

Hypsiphile idos: q̄s alio alēdos misit. Tandem fama subit portus uentū trans alta Thoanta fraterna regnare Chio: quare Hypsiphile tanquam perfida a Lemniadibus ad supplicium poscitur. Ipsa autem fugiens / a Pyratibus capta: Lycurgo Regi Nemeo donata fuit: factaq; nutrix Opheltis filij: cūq; Argiuis Regibus qui cū ad Thebas debellendas ibant liti laborantibus fontē ostēderet: Opheltis a serpēte fuit itēptus. Hypsiphile a filiis suis ex Iasone susceptis: q̄ cū Adraсто militabant cognita ab eisq; defensa a Lycurgo: tū placato Lycurgo / sacra instituta

Licurgus **Opheltis**

Ptholemeus

Stacius

sunt Ophelti: qui postea Archemorus dictus fuit. Longū est Archemorus
 carmen apud Papiniū. Helle Phryxi soror filij Athamantis rus.
 Aeolo geniti: & Neiphiles Helleponto nomen dedit cū in id Helle
 cecidisset: Phryxo ad Aetā in Colchon delato parietē cui am Phryxus.
 bo infederāt. Cinyre: puellā id est Myrrhā. Cinyras Cyp Myrrha
 rior Rex: filiā habuit Mirrham ex coniuge Cenchrea quę cap Cinyras.
 ta amore Patris: conscia nutrice deuenit in amplexus Patris eo
 infcio: grauida effecta. Deinde Pater cum rem rescisset/cam a
 se fugauit: quę fugiens in Sabeam: mutata est in arborē Mirr
 ham: genuitq; Adonim: quē Nymphæ liquoribus maternis Adonis/
 unxere ac nutriuere ut est apud Ouidiū in Methamor decimo. Sirenes
 Sirenes tres fuere Acheloi & Calliopes Musę filię: habitauit Sirenes
 autem in insulas inter Pelos Sicilię & Italiam: quas Ptholome
 us Sirenuſas appellat. Tanta autē dulcedine cantabant: ut trāl
 euntes nautas somno afficerent: tum sopitos submergebant.
 Vlixes iuxta illas transiturus a Circe admonitus / Socioꝝ au
 res cera obturauit: & se ad malum nauis alligari iussit apertis
 auribus: imperans ut si forte nutu vel clamoribus rogaret se
 solui non parerent. Cum illuc applicuisset nauis / innuens vi
 cula dissolui iubebat victus suauitate carminis quā ille orſę sūt
 Homerus in duodecima Odissę. Iuuenalis. affigit ceras illa
 de nauē petitas: Quę Sicculos cantus effugit remige surdo. Amazōes
 Amazones (si Diodoro credimus) in Libya primū ortum Amazōes
 habuere: apud quos cū viri domestica curent uti apud reliquas
 gentes mulieres: feminę Amazones bellis vacāt: exurentes
 mamillas ne crescant atq; impedimēto sint. Vnde gręce Ama
 zones appellantur: eo q; māmīs sinistris careant. Hęc Regin
 am Myrinā nomine exercitū triginta miliū peditū / duū miliū Myrinā
 equitū consecisse aiunt. Primo Atlantides inuasere e quibus
 victis Gorgonas inuasere: a quibus victis calamitatē accepere:
 cū negligencijs victores Amazones vigilias seruarent: cap
 tiuę ēductis dormienciū ensibus multas interemerūt. Trans
 meauit tum Myrina in Aegyptū: & cum Oro Isidis filio/qui Isis?
 Aegypti impauit: amicitia firmata: Arabiā bello pectit: ubi Orus
 multis interfectis / in Syriā trāsiit. Qua subacta: Cilices (qm
 imperata facturos polliciti sunt) liberos esse iussit. Subiecit
 tum naciones iuxta Taurum montem. Tum per Phrigiā ad
 magnū mare cum descendisset: regionē maritimā transgressa
 Caiū flumen statuit milicię sinem. Prouincię quoque Dor
 yctica dicitur loca oportuniore urbibus muniuit: unā sui no
 minis: alias magnoꝝ Ducū appellacionibus. Insulas insuper

Ouidius.

Ptholome
us.Homerus
Iuuenalis

Diodor.

Adonis/

Sirenes

Amazōes

Myrinā

Isis?

Orus

PARTHENICES PRIMAE

- nonnullas in potestatem redegit: sed Lesbum precipue in qua urbem condidit Mytilenem sororis quæ cum ea militabat nomine. Bellerophontem & Priamum cum his pugnasse scribit Homerus: meminit Strabo. Hercules acceptis mandatis ab Euristheo ut cingulum Hyppolitæ Amazonis afferret: aduersus eam cum exercitu profectus ad Euxinum pontum nauigauit ac per hostia Thermodoontis fluij ingressus prope Themiscyram (ubi Amazonum regia erat) castra posuit: appetitus tunc Hercules singulari certamine a darioribus Amazonum: quibus deuictis: multitudinem in fugam versam insecutus Amazonum gentem deleuit. Diodorus autor. Iustinus Scythicas dicit feminas: iuxta Tanaimque habitasse: tunc ad Thermodoonta fluium sedes transtulisse. Duplices igitur sunt Amazones Scythicæ & Libycæ. Oedipodeque fata domus. Oedipus Laii Thebanorum Regis filius ex Iocasta. Pater Laius oraculo Apollinis didicerat: se a filio interiturum: Oedipum exposuit mandans pastori ut eum occideret: qui miseratione paruuli motus pedibus perforatis ad arborem suspendit. Phorbas pastor Corinthius puerum inueniens Corinthum detulit: tradiditque cuidam ciui Corynthio: is puerum ad Merapen Polibi Regis Corynthiorum uxorem detulit: hæc cum filijs careret pro suo genuit. Tandem Patrem Laium in itinere obuium inscius interemit: ductaque in uxorem Iocasta Etheoclen ac Polynicen filios tum Antigonen & Hismenen (Paraliud mortui: miserique innoxia proles) Tandem comperto stupro seipsum excecavit tradito regno filijs: qui cum alternis annis regnare conuenissent: Polynici Etheocles regnum tradere noluit: mouet bellum in Thebanos auxilio Adrausti Regis Argiuorum: tandem mutuo vulnere Fratres se interemerunt: regnum ad Creontem Iocastæ fratrem puenit: quem Theseus interfecit cum Argiuis sepulturam denegasset. Stacius in Thebaide auctor. Nymphæque & Heroides omnes. Nymphæ aquarum Deæ dictæ fuere a Gentilibus. Dicuntur autem Nymphæ quasi Limphæ in lmutata ut Pompeius vult. Heroides mulieres Heroum dicuntur Habuerunt autem Heroes proprium sæculum ut tradit Hesiodus: Fuit autem inter expeditionem Argonautarum: tum bellum Thebanum: & usque ad Troiam captam. Argonautarum filij bellum Thebanum gessere: horum filij Troianum. Latini hoc sæculum non recentent. Hesiodus eius meminit in libris Georg. Homerus
Strabo
Diodorus
Iustinus
Stacius
Popeius
Hesiodus
- Quicquid in his tumidum: quicquid crudele procasque

Et quaecumq; pios non attestantia mores
Offendit damnabat: apes imitata legendo.

Quicquid in his tumidum. Hoc est superbū crudele imi-
te pax petulans. Designat beatā Parthenicē ex Gentiliū hist-
orijs bona & honesta delegisse: turpia vero dānasse: nō q̄ re-
vera huiusce fabulas legerit sed q̄ legētib; nequaq; indecorū
est ea legisse: dū tñ honesta sectētur turpia v̄o & obsequia dānēt
ac deuitēt: p̄ cōparaciōem apū. Nri autem qui ea studia contē-
nunt / omniū virtutū ignari rudes imperitiq; auadunt.

Nunc lænam pingebat acu: nūc pensa trahebat
Berica: et immisilis per licia pendula filis.

Vela sacerdotum sacros texebat in usus.

Terrenum nihil ore sonans: inclusa latensq;.

Plena deo pectus: toti gratissima caelo.

Non robusta nimis teneros neq; debilis artus:

Incolumis: morboq; carens: non mole sepulti

Corporea sensus: crines / caput / ora / sinusq; /

Brachia / colla / manus / postremaq; mēbra ligarat

Solerti compage Deus: prōptissima menti

Ingenioq; acies: atq; insuperabile robur:

Nervosæq; animo vires: semperq; voluntas

Iusticiæ / rectiq; memor: moderamine certo

Discordes animæ motus / luxumq; domabat.

Festus.

Nunc lænam pingebat acu. Festus lænam dicit esse vestimē **Læna**
ti genus: habitus duplicis: & Tusce ita appellatam: ut græce
Χλαμυδα. Virgilius. Pictus acu chlamydem. Vestis acu
picta Phrygiara dicitur: qm̄ Phryges id primum inuenere.

Virgils

Ptholeme

us

Propcius

Tibullus

Coa vestis est filis auri itertexta: & dicitur ab isula Co Myr **Coa**
thoi maris Ptholomeo auctore. Propertius. Aut tenues coa **Co.**
veste mouere sinus. Tibullus. Illa gerat vestes tenues q̄s fœ-
mina coa Texuit auratas disposuitq; vias. Nunc pensa trahe-
bat. Fœmineas labores describit. Tibullus. Hinc & fœmine-
us labor est hinc pensa colusq; Fufus & apposito pollice versat
opus: Atq; aliqua assidue textrix opata Mineruā Cārat: & ap-
pulsio tela sonat latere. Faciebit opus ī sacrorū usus virgo Ma-
ria: hoc est vestes sacerdotales.

PARTHENICES

PRIMAE

Incolumis morboq; carens .Motus inferiores animo subditus habuisse Parthenicen beatissimam ostendit.

Qualis purpureo radians carbunculus ore
Obscuros inter lapides gemmasq; minores :
Splendet harenoso qua cingitur India Gange ,
Qualia syluestres inter pineta miricas
Quæ tollunt sublime caput ramosq; comantes

Carbūcū.

Qualis purpureo . Plinius de Carbunculis ingit . Principatum habent Carbunculi a similitudine ignis appellati : cū ipsi non sentiāt ignes : ob id a quibusdam Apyrustæ vocati . Saryrus Indicos non esse claros dicit ac plerūq; sordidos ac semper fulgoris retorridi . Callistratus fulgorē Carbunculi debere cādidū esse posuit : extremo visu nubilantem / & si attollatur ex ardescētē . Inueniuntur in India : & apud Garamantes in Libya quos Carhedomes vocauere propter opulentiā Carthaginis magnæ . Sūt & Aethiopici . Nascūtur & i Thracia Theophrastus autor . & i Orchomeno Arcadiæ inueniri & in Chio :

Plinius

Saryrus

Callistratus

Theophrastus

Ganges :

Ganges Indiæ fluuius maximus omnium fluminū quæ in tribus continentibus memoratur : & post id Indus : tertius Ister quartus Nilus ut Strabo fatetur .

Strabo

Frondifer Aemonias ubi Pelion aspicit urbes
Vel qua Parrhasij surgunt iuga summa Licæi :
Parthenice mea talis erat : iam grandior quo
Iam socianda viro : Lucinæq; apta labori
Virgineos inter cætus : comitesq; puellas .

Pelion :

Frondifer &c . Hoc est Thessalas urbes . Pelion mons Thessaliæ notissimus nuptijs Pelei & Thetidis . Solino teste . Mirica genus est humilis virgulti . Virgilius . Non omnes arbusta iuuant humilesq; miricæ . puta minor genesta . Parrhasij surgūt iuga hoc est Arcadici Lycei . Lyceus mons est Arcadiæ habens templū Lycei Iouis Strabone auctore . Virgilius

Solinus

Virgil.

Mirica

Lyceus

Parrhasi.

Parrhasio dictū Panos de monte Lycei . Parrhasi fuere populi Arcadiæ : unde & Arcadia nomen habet . Plinius dicit oppidū Arcadiæ Parrhasias . Parthenice mea &c . Designat beatissimā Virginē iā pcessisse ad eā etatē q̄ erat iūgenda viro : hoc est nubilus erat . Lucinæq; apta labori . Lucina præest parturientibus : apta ergo labori Lucinæ id est abilis ad partum .

Strabo

Virgilius

Plinius

Lucina

LIBER . I. FOL. XXIX

Festa dies aderat Solymi qua diuite mensa

Pinguia sub viridi celebrant coouiuia fronde:
Antiquae memores vite: quom immite superbi
Imperium Regis Patres fugere per altos
Incolumes fluctus: Arabum deserta peragrans
Sub diuo pp'us mensam ponebat: & umbras
Frondeb' obductis texebat & arbore caesa,
Posteritas igitur casus imitata Parentum
Sub ramis cenare solet: cum septima luna

Festa dies aderat Scenophegiam dicit. Quintadecima die Scenophegiam mensis septimi celebrabant Hebrei Scenophegia: hoc est festum egia, tabernaculoꝝ quod Greci σκηνοπηγιάς vocant σ πο τικσ σκηνσ & verbo πηγυμι: hoc est a tabernaculis & figo: celebrarunt autē in memoriā: quod liberati ab Aegiptiaca seruitute per Moſen: habitauerunt in tabernaculis i deserto quadraginta annos.

Pinguia sub viridi. In Deuteronomio legi'us hāc solēnitare celebrare septē diebus post collectionē frugū de area & torculari Laucius enī se tū procurabāt: Sumebātq; die primo fructus arboris pulcerrimae & Citri: spatulasq; palmarū & ramos ligni densas frondiū hoc est Myrti & salices de torrente: & letabatur corā Dōmino: Habitabātq; septē diebus i umbraculis. Historia est in Leuitico. xxiij. capite. Quam imite superbi: Imperium regis Pharaonis seruitutem.

Imperat: & lampas claudit Phoebea Coronam.

Et lampas claudit phoebea coronā &c. Coronā Ariadnes dicit in caelo figuratā quē occidit sole in leone & virgine existente. Hyginio auctore: & quia in septēbri celebratur Scenophegia: & tū sol est in fine Cancri: nō potest Corona videri propter solē & presens est ei in eodē signo. Ideo lampas Phoebea solis claudit obscurat Coronā id est sidus Ariadnes.

Tunc igitur Solymas arces: charamq; reuisens Progeniem Mater: sic est affata Puellam.

Tūc igitur &c. Designat Poeta Annā Parthenices Marię matre Hierosolyma venisse in die festo: & vilitasse filiā atq; eā allocutā: ut matrimonio iā abilis cōsensum pberet votis parētū. Nata meo quondam suauissima pondera ventri

E i.

Leuiticus

Hyginius

PARTHENICES PRIMAE

Dulce Patris summi donū : mea summa voluptas /
 Postq̄ parua lares nostros / & limina nota
 Liquisti : nūquam ne tuæ te cura parentis :
 Villa ne te Patriæ mouit pietatis imago?
 Optasti ne sinus nostros intrare : senemq̄
 Cernere: quē longēua grauāt iam mēbra parētē?
 Debilitat vires: sensus obtundit : amo rem
 Diluit : & nobis affert obliuia tempus .
 Ipse Pater sacra postquam te clausimus Aede
 Quotidie menses digitis percurrit : & annos .

Nata meo quondā. Captat primo beniuolentiā ab ipsa Parthenices p̄sona cōmemorās se delectatā fuisse / dū eā onus gereret: dicens eā suauissimū pondus. Deinde eā dicit donū summū dei. Postremo mouet patros a persona Parentū. Primo ab ætate senili: tum a cura & sollicitudine: quā habuit pater p̄ decē annos quibus eius caruit consuetudine.

Hæc duo lustra putat duo sæcula: sustinet ægre
 Tam longæ tormenta morę: iā vidimus inq̄
 Aequaeuas Marię thalamos intrasse puellas.

Lustrum.
 Sæculum

Hæc duo lustra. Spaciū quinq̄ annorū lustrū Romani appellarunt Duo sæcula. Sæculū p̄ spacio centum annorū sumitur. Vnde Ludi sæculares dicti qui centesimo quoq̄ anno celebrantur / carmine a pueris puellisq̄ patrimis & matrimis cātato in Appollinis & Dianę laudem Auctor Macrobius.

Macrobius

Aspice: quā firmo surgat iam stipite laurus
 Natali defixa die : iam brachia baccis
 Vestit : & ingētem ramis iam porrigit umbram.
 Sic ait : & caderet paucis in fata diebus
 Ni te forte suos paruū post tempus ituram
 Credat in amplexus. dudum tibi multa parauit
 Xenia : tu nostrę requies : tu sola senectæ
 Gloria : tu fessæ producere tempora vitę /
 Tu truncare potes : nec opū nos amplius ardor
 Sollicitat : nec spes tangit resolubilis cui .

Sola places : curasq; leuas tu sola seniles .

Aspice quā firmo. Fingit Poeta Ioachinū / fixisse Laurę in
natali ipsius Parthenices quā fructū nunc dicit ferre: omen su-
turarum nupcias.

Baccæ fructus sunt Lauri oliuę corni loti. Sane fructuum ar Bacca.
bos; & fruticū quidā minutissimi & densius nascuntur: & hi Acinus.
Acini vocantur: quidā dispersius & rarius: & hi fructus dicū-
tur bacce. Inter Acinos sunt uuę grana Hedere: Sambuci: Ebu-
li: mali punicī & mororę.

Xenia munera hospitalia ξέμιον hospitalitatis munus. Xenia.
ο ξέπος hospes dicitur.

Sicut in occidui magnes ad sideris astrum

Vergit: & arctoo nūquam discedit ab axe;

Sic solet in natos amor inclinare parentes .

Hoc natura iugum peperit: placidaq; ligauit

Compede. non fertur Supos Vulcanus ī orbes

Mole pari; non saxa ruunt ex aere tantis

Viribus. ipse suos sol deseret ante meatus:

Et fluere alterno cessabunt æquora cursu

Quam te Nata Patris, quā te mea cura relinqt.

Vt Pario sculpti durant in marmore vultus:

Nec metuūt pluuias hyemes Boreāq; niuolum:

Sic penetrans arcana animis præcordia nostris

Mœret: & in nobis semper tua viuit imago.

Sermonem tu luce paris tu somnia nocte.

Ah quociens dū cura mihi est clamare ministrā,

In mea dulce tuum nomen se se ingerit ora.

Ah quociens festa redeunt ubi gaudia luce

Lætāq; per pingues resonant conuiuia mensas /

Te memoro: votis omnes te ardentibus optant

Et quia solus abest tuus hic: mea viscera; vultus

Vilescit mihi quicquid adest: non excitat aures

Tibia: non tristem mulcent obsonia linguam;

Vlla nec infirmos capiunt solacia sensus. Eij

PARTHENICVS PRIMAE

Iucundum sine te nihil est : & viuimus in te :
 Nostra nec in nobis vita est : que sustinet artus
 Aura tuos : nobis animam sensumq; ministrat
 Et vitæ sumus umbra tuæ , pia cura Parentum
 Incipiat quando amborum sic postulat ætas
 Iam senio curuata graui te Nata mouere :
 Hæc tua dilectæ tam longa absentia frontis
 In quot me gemitus : in quot suspiria mittit :
 Vnica tu soboles : generis spes unica nostri :
 Debetur tibi tota domus : tibi seruiet uni
 Et pecus & cul tæ foelicia iugera villæ :
 Sic nostras partimur opes : pars optima templo
 Altera fors inopi : seruit pars tercia nobis .
 Tu quoscumq; voles illas mutabis in usus :
 Sit tamen & vita tecum que militet omni
 13 Cura Dei : qui nec falli nec fallere nouit .
 Magna Deo cura est hoim qui numina curant
 Ipse maritales post primi exordia mundi
 Instituit tædas : æternaq; fœdera sancti
 Connubij : quo post veterum defuncta Parentū
 Corpora / sint q; sacra ferant : q; numina norint :
 Quicq; ad diuinos gignāt noua pingnora cultus
 Sic pietas æterna manet : renouataq; Proles
 Accipit a Patribus doceat q; & ipsa nepotes
 Duratura Deus quædam semperq; futura
 Condidit : hæc ex se gigni prolemq; creare
 Nil opus est : nec sol solem : nec sidera sidus
 Seminat . alit quædam fato subiecta : neciq;
 Protulit : hæc se se generant : eademq; manere
 Cū nequeāt in prole manēt , simulacra Parēū

Sunt nati. penes hos opus est sit cura nepotum
 Sic proles ex prole fluit, ceu lubricus annum
 Annus agit: mensis de mense renascitur: horam
 Hora refert abiens: & ab arbore pullulat arbor.
 Sic Dauid a Pater tulit: Ezechiasq; Manassē.
 Sic Esormus Aram genuit Salmona Naassori.
 Et quia maiores ætas tua venit ad annos:
 Nam tibi: ni fallor: bis septima voluitur æstas
 Propterea natoſq; viro nobisque nepotes:
 Cultoresque Deo debes: satis Aede morata es
 Nata redi: nostræque libens succurre senectæ.

Sicut innocidui. Septentrio astrū est nō occidēs. Si historiā
 sequimur facit cōuexitas cœli. Si fabulā. Calisto mutata in ur-
 sam: trāslata est in cœlū p̄ Iouē. Iuno autē odio incēsa rogauit
 Thetidē & Oceanū ut nō p̄mitterēt eā mergi in mari. Ouidius
 in secūdo metha. At vos si leſe tāgit cōrēptus alūne Gurgite ce-
 ruleo septē prohibet triones: Sideraq; in cœlū stupri mercede
 recepta Pellite ne puro tinguatur ī æquore pellex.

Calisto

Ouidius.

Magnes lapis semp̄ ad septētrionē se inclinat: & ferrum ad se
 trahit. Plī. in. xxxvi. Quid lapidis rigori pigrius: Ecce sensus
 manuſq; tributi illi Quid ferri duricia pugnacius: sed cedit &
 patimur mores: trahitur nāq; a magnete lapide: domitrixq; il-
 la res: oī materia ad inane nescio quid currit: atq; ut pp̄ius ve-
 nit assistit tenetq; & cōplexu heret. Sideritim ob hoc calio noīe
 appellār. Quidā Heracleon Magnes appellatus est ab inuento
 re: auctor est Nicāder. In India reptus: iuenitur & in Hispania.

Magnes

Plinius

Arctos urſa dī. unde arctous. Vrſa autē septentrio. Arctous
 Borealis septētrionailq; dī. Hoc iugū. i. cōiugū: mīmonū
 Vulcanus deus ignis est Vnde pro igne ponitur.

Sideritis

Nicander

Vt pario sculpti. Parus insula est vna ex Cycladibus. Ptho
 Iomeo teste Strabo dicit Parū lapidē p̄ducere: quē parū appella-
 lāt. ad marmoreas sculpturas aptissimū Plī. l. iij. Paros cū opp-
 ido ab Delo xxxviiij. milia marmore nobilis Idē Solinus

Arctos

Vulcāus

Parus.

Strabo

Vocibus his Virgo in fletus prorupit: & ibant
 Per roseos vultus lachrymę: quas chara legebat
 Admoto sicans oculos velamine Mater.

Solinus

Vocibus his Virgo in fletus prorupit: & ibant
 Per roseos vultus lachrymę: quas chara legebat
 Admoto sicans oculos velamine Mater.

PARTHENICES PRIAME

Dedidicit fletum & pressis singultibus orsa est

Vocibus his Virgo. Parthenice conscia perpetuę virginitatis
voti in fletu & lachrymas soluitur: audiens psuasionē matris: q̄
nisa fuit. pbatissimis argumētis Virgini psuadere cōnubiū.

Chara Parens tantum materni flumen amoris

Quod lachrymis: geitūq; tumet: qđ plenus acer

Significat curis & sollicitudine sermo ^{bis}

Que nō corda domet vel ferrea: lumina que nō

Miserit in fletus: tepidoq; impleuerit imbre:

Hęc tua tanta parens pietas mea viscera dudum

Strinxit & accensam mouet ad suspiria mentem

Si sineret: quo inclinatur amor vestigia ferre:

Nec tot opus lachrymis nec tot singultibus esset

Namq; animus totis vota in tua viribus iret.

Chara Parens. Respōdet virgo Maria oracioni supradictę ca
prans a Matris psuasionē / & ab eius lachrymis beniuolēciam.
Et utitur statu veniali retorquēs oīa in voluntatē diuinam.

Nec fuit ateneris quicquam mihi dulcius annis

Quam curam gerere & votis parere Parentum.

Sed cęlste meum tulit in contraria pectus

Numen: & impacientis studijs ingentibus ardor

Sollicitat: cogorq; nouo parere furori /

In noua cępta meos sensus imasq; medullas

Impulit ætherius genitor: magis ardua nobis

Et melior tentanda via est Deus ire per altum

Suadet iter. qđ si est vobis aliena voluntas

Curasq; non eadem: veniam diuina sequenti

Iussa date: & quo fert cęlum conuertite mentem

Me mea virginitas: impollutiq; pudoris:

Immortalis amor gratam fecere Tonanti.

Ille meo amplexu fruitur: semperq; virentis

Flore pudicię. Thalamum fortasse subire.

Atq; maritales pōtero coniungere taedas .
 Non poterit maculare meum venus ulla cubile:
 Virgineumq; decus : custodiet ipse pudorem/
 Qui dedit hęc mihi vota pater : castiq; nitorem
 Corporis : & mentē nullū mihi polluet æuum

Nec fuit a teneris . Obedire parētibus dulcissimū est : potius autē Deo obediendū . Primus enī pietatis gradus ē in deū . Secundus ī Patriā & Parētes . Sed celeste meū Argūmta a necitate

Thalamū fortasse subire . Atq; maritales potero cōiungere

tedas . i . nupcias cōtrahere possum : venereq; aut rei operā mihi

me prestabo . Tede in nupcijs p̄ferebatur auctore Plutarcho qm

q; nūero : neq; plures neq; pauciores . Fiebāt autē spina q̄ alba

dicitur auctore Festo . Vñ Pli . Spina nupcias facibus auspica

tissima : qm̄ inde fecerint pastores : qui rapuerūt Sabinas : ut au

ctor est Massurius . Preferebāt autē in nupcijs facē in honorē Ce

reris : aquaq; spargebatur noua nupta : siue ut casta pruaq; ad

virgē veniet : siue ut ignē atq; aquā cū viro cōmunicaret . Lactā

cius ignē & aquā ideo in nupcijs adhiberi dicit : ad significādā

liberorū procreationē : qm̄ oīs genitura & calore & humore cō

stat . Ideo Poete faces tedasq; pro nupcijs ponūt . Furori fur

orem vocat impetū / instinctū / feruorem / spiritum .

Hęc eadem sanctos mouit sententia Vates

Et magnos habet auctores . temeraria forsan

Diceret : propriæ male consuluisse saluti /

Ausa per ignotos calles si prima fuisset

Vadere / & ambiguīs solam me credere ventis

Rūpereq; audaci nondū vadā cognita gressu

Clara per hos magnus liquit vestigia calles

Elias Eliadesq; viri gratissima cœlo

Progenies / visura suo de semine Diuos .

Sic stat & immotum tenet hęc sententia pectus

Tu Genitrix paciare oro & solare Parentem

Longæuum : curę sese sciat esse Tonanti .

Ipse aderit : senioq; graues solabitur annos .

Plu tarh .
 Festus .
 Plinius
 Massuri
 us
 Lactācius

Tæda :

PARTHENICES PRIMAE

Sic virgo: & mater lachrymã tem ãplexa recessit

Hæc eadem sanctos mouit &c. Dicit se castam fore: nõ nouo exemplo: sed Prophetas prius tali voto vixisse: commemorat Heliam & discipulos eius quos Heliades vocat Diuos relatos incertum beatorum.

Hic Mariæ natale solum / sedemque paternã Et genus antiquum paucis memorate puellæ

Castalides: etenim memori vos omnia mente Tempora / uos terræ tractus / pelagique tenetis: Et uos Parthenicæ comites famulæque fuistis.

Hic Mariæ natale solum. Inuocat Castalides hoc est Musas ut patriam: & genus diuæ Parthenices cõmemorent: cum eius sint comites: & famule ut supra cecinit Poeta.

Castalius Castalides. Musæ dicuntur a fonte Castalio montis Parnasi in Boeetia.

Est Arabes inter Cadmeaque Sidonis arua Palmiferãque Pharon Libycis quæ iugitur oris

Et mare quod lato fecundã gurgite Cyprum Alluit: Assyrii pars non ignobilis agri

Terra ferax: belloque potes atque inclita cultu: Vnius Iudæa Dei: clara oppida claras

Suspicit apricis positas in collibus urbes: Ascalon hic: & Gaza potens: æraria quondam

Perfidis antiquæ: magna sedet ædi ta mole Fulta supercilio præruptique aggere montis.

Hic vetus Andromadæ vinculis insignis Ioppe

Arabia Iudæa. Est Arabes inter. Designat Iudeã quã sitam dicit: inter Arabiam interq; Cadmea Sidonis arua id est Phoeniciam Syriæ: Palmiferamq; Pharon: hoc est Aegyptum. quæ Aegyptus iungitur hoc est limites habet iuxta Libyam. Diuidit enim Nilus Aegypti Libyam ab Asia & mare quod lato: hoc est mare Cyprum.

Palestina Syriæ: quæ & Iudea vocatur: terminatur Ptolomeo teste Ab aquilone Syria: ab oriente & meridie Arabia. Petra Ab occasu Aegyptio pelago: & Cyprio: quod & mare mediter us.

LIBER . I. FOL. XXXIII

- Herodotus raneū. Syri. Assyrii appellati fuere auctor Herodotus sepius Syria.
 us diximus. Assyrios petiere lares &c. Cadmus Agenoris Phœnicū regis filius Europe fra. Ideo Cadmus.
 Agenor.
 Strabo Syriam Cadmeā Sidonē dicens designat. Sidon Phœnicie ci-
 uitas post Barutū quadringentis fere stadijs ab ea distans. Stra- Cœlosyria
 bone auctore. Tota enim regio ultra Seleucidem in Aegyptū
 & Arabiam recedens Coelosyria appellatur: sed proprie quæ Phœnicia
 Libano terminatur & Antilibanō Reliquæ regiōis ora ab Or-
 thosia usq; Pelusium Phœnicia vocatur perangustus sane: ac
 maritimus quidam tractus. Mediterranea ultra hanc usque in
 Arabes: inter Gazam: & Antilibanū Iudea noīnatur. Strabo,
 Plinius Sidon artifex vitri: Thebarūq; Bœciarum parens Pli. libro Sidon.
 quinto.
 Idem Palmis inclyta est Iudea: circa Hiericontem maxime nobi. Palma.
 les: quanquā laudatq; & Rachelaide: & in Phaselide: atq; Libya
 de gentis eiusdem conuallibus Pli. auctor libro. xij. Sūt & in
 Cypro: Aethiopia: Assyria: & Aegypto.
 Acalon Ciuitas est Phœnicie cuius regio p̄cipue cepas fert: Acalon
 oppidum sane nōn magnū est. Hinc Antiochus philosophus
 fuit Strabo auctor. Post Acalonē est Gazeorū portus: & pau-
 lo ulterius ad septem stadia: ciuitas quę olim illustis fuit. Ab
 Alexandro autem euerfa. Pomponius. In Palestina est ingens
 & munita ad modum Gaza: sic Perse aerarium vocant: & inde Gaza.
 nomen est: quod cum Cambyfes armis Aegyptū peteret: Huc
 belli & opes & pecuniam contulerat.
 Magna sedet edita mole. Ioppen designat ab hoc loco. Nam Ioppe.
 Strabo ut Strabo dicit Locus satis editus est: unde dicunt ab eo Hiero
 solyma conspici Iudeorū metropolim. Atqui Iudei & portu
 Solinus hoc utuntur usq; ad mare descēdentes. Solinus Ioppe opidum
 antiquissimum otbe toto: utpote ante inundacionem terrarū
 conditum. Andromeda filia Cephei & Cassiopeie. Ceto expo- Androm-
 dita fuit iuxta Ioppen ut est in fabulis. i. liberata a Perseo. Da- eda.
 Ouidius. naes filio ut est apud Oui. methamorpho. quarto. Cepheus.
 Antiqua prior illuuiē; summo ardua colle
 Regia tecta Sion: & pulchram sustinet arcem
 Imperij caput: & Solymi moderamina regni.
 Illic solennes aras Daudica proles
 Altaq; candenti posuit de marmore templa.
 Illuc ex omni turbæ regione solebant

Fi.

PARTHENICES PRIMAE

Dona Deo & primæ frugis portare maniplos.

Sion.

Sūmo ardua colle. Sion mons est in quo Salomon templum a patre destinatum ædificauit in Hierosolymis : locus a summo Deo electus.

Illic triticeæ Cereris domus inclyta Christo
Conscia nascenti montanaq; Nazareth : ambæ

Bethlehē.

Illustrem tentere locū : genus ista paternum
Illic triticeæ. Bethlehem dicitur interpretatur enī Bethlechem domus panis. Montanāq; nazareth: ex Euangelio Luce montanam noscimus Nazareth in qua Christus dñs noster nutritus est. Genus ista paternū: Bethlehem a Dauid.

Altera maternum Mariæ dedit : ista Tonantis
Conceptu scelix : ortu scelicior illa

Nazareth

Altera maternum. Nazareth: ista Tonantis: hoc est dei Iesu Christi: Cōceptu scelix Nazareth. Ortu scelicior illa Bethlehē.
De Patria satis hæc : post hæc de sanguine dicā.

Progenies Parthenices.

Ismeriæ soror Anna fuit : Regalis origo
Et soboles magni veniens Dauidis ab alto
Sanguine : Zachariæ cōiunx fata semine primæ
Tres triplici partu Marias : tribus Anna maritis
Progeniuit sanctū & sumō genus æthere dignū.
Prima Deo sacros partus dedit : altera natos
Quatuor Alphæo / Iudam Simona Iacobum
Et qui iusticiæ claræ cognomen habebat
Tercia de natis tibi quos Zebedæe duobus
Aedidit ad Calpen : unum trāsmisit : & unus
Si populi præstanda fides rumoribus ulla est :
Viuus Amazonijs Ephesi sepelitur in agris.

De patria satis hæc. Hucusq; de patria virginis Mariæ nunc de progenie. Anna soror fuit Ismeriæ: quæ Elyzabeth coniugē Zachariæ genuit: Iohannis Baptiste matrem. Tres Marias Anna genuit. Ioakino: Mariam Parthenicem de qua poema istud diui saluatoris nostri matrem aliam. Altera Maria ex Anna & Cleophe nata genuit Alphæo Iudam: Simonem: & Iacobū.

& Ioseph cognominatum iustum. Tercia Maria Anne & Salome filia: genuit ex Zebedeo Iacobum cognomento maiorem: tum Ioannem Euangelistam: Iacobus ab Herode Agrippa magno Herodis nepote: ex Aristobolo filio: gladio occiditur: ut est in Actibus Apostolorum a Luca scriptum: cuius corpus ad Callaicos Hispanie populos translatum est. Ioannes Euangelista terram viuus in Epheso Asiæ ciuitate subiisse dicitur. Vnde Poeta dicit ad Calpen unum trāsmisit: & unus. Viuus Amazonijs Ephesi sepelitur in agris.

Lucas :

Ephesus ciuitas Asiæ minoris celeberrima: templo Diane in signis est. Amazoniam appellat: ea enim loca Ionie olim Amazones inhabitauerunt auctore Strabone & urbes ab illis cognominatæ sunt: ut Ephesus: Smyrna: Cuma: & Magnesia. Supra dixi ex diodoro Siculo de Amazonibus: quæ hic repetantur. De templo Diane alibi dicam plura.

Strabo

Ephesus :

Smyrna

Sicq; duos inter studuit concludere natos
Regnantem Lacio Christum Romæq; tenentē
Imperium: leuam tellus Asiatica / dextram
Gens Hispana tenet: regnū inter utrūq; Latinū.

Sicq; duos inter. Designat Romam in qua sedes est domini nostri Iesu Christi primaria / in qua regnum & Cristianorum Imperium est situm: a Leua hoc est sinistra Asiā habens: a dextra Hispaniam: sicq; regnum Latinum in medio est.

F. ij.

Et hæc de prima Parthenice:
Sequitur secunda.